

2831 exp:
Laiskai Lietuviams
2345 W 56 St.
Chicago IL 60636

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXVII FEBRUARY - VASARIO 27 1992 Nr. 8

TINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PLAČIAU ŽVILGTERĖJUS I LIETUVOS EKONOMINIUS REIKALUS

Petras Varkala, Anglija

Lietuvos spaudoje dažnai tenka skaityti, kad Vilnius yra pilnas visokių užsieniečių. Ten atvažiuoja ne vien tik įvairių valstybių diplomatai, bet ir įvairūs biznio ieškantieji svetimšaliai.

Dabartinis JAV Ambasadorius Maskvoje Mr. Robert Strouss vienam britų žurnalistui, apie į Rusiją atvykusius užsieniečius taip pasakė:

"Į Maskvą dabar atvyksta nuolatinis paradas valdžios svečių, bandančių ką nors atlikti, bet ir taipogi ne reikia pamiršti ir tuos visus svetimšalius – skystamaisius – (sleazybags – Frankai Krukai) tiek iš JAV tiek iš Europos, kurie čia atvyksta su tikslu greitai praturtėti".

Manau, kad tokių žmonių nemažai atsiranda ir Lietuvoje. Ypatingai dabar, kada nemažai kraštų pergyvena nemažą ekonominę atoslūgį. Čia Anglijoje daug įvairių biznių bei įmonių likviduojasi arba bankrutuoja. Pagal Darbo Partijos duomenis, praėjusiais metais tokiu būdu likvidavosi apie 200.000 įvairių firmų. O pagal pasaulyje pagarsėjusią kredititینگumo nustatymo organizaciją – Dunn & Breadstreet, praėjusiais metais Anglijoje bankrutavo 47.714 firmų, t.y. 65% daugiau nei 1990 m. Tarp tų bankrutavusių įmonių buvo keletas tokių, kurios paliko milijardus svarų skolų. To pasekoje dabar D. Britanijoje yra daugiau nei du su puse milijono bedarbių ir daug gyvenamųjų namų dėl skolų neapmokėjimo parduodama iš varžytinių.

JAV taipogi jaučiama ekonominė depresija. Amerikiečiai už tai kaltina Prezidentą, kad jis daugiau dėmesio kreipia į pasaulinės politikos reikalus, o ne krašto gerbūvio palaikymui. Kadangi šiais metais bus ten Prezidento rinkimai o Mr. Bush nori būti perinktas, todėl jis buvo išvykęs į Tolumosius Rytus, ieškoti rinkų JAV gaminams. Spauda rašo, kad ta jo kelionė nebuvo sėkminga ir gal dėl to jis Japonijoje, per iškilmingus pietus apalpo.

Todėl prie tokios Vakarų ekonominės padėties, dabar

yra žmonių, kurie ieško R. Europoje progų pradėti kokią biznį. Žinoma, jų tarpe atsiranda ir tokių, kurie praradę savo kapitalą ieško galimybių kitus apmulkinti. Todėl Lietuvos valsybinės įstaigos ar atskiri asmenys turi būti atsargūs. Prieš darydami kokį kontraktą turėtų arba patys arba per mūsų Ambasadas, ar per Dunn & Breadstreet patikrinti tų firmų asmenų finansinį pajėgumą.

Kaip ir kitur Rytų Europoje, taip ir Lietuvoje, valdžia ir gyventojai turi daugybę politinių ir ekonominių problemų. Didelio rūpesčio, žinoma, sukelia dar Lietuvoje esanti sovietų (ar Rusijos) kariuomenė. Taipogi reikalinga likviduoti komunistinę sistemą, kuri buvo moralškai ir ekonomiškai bankrutavusi. Todėl dedamos didžiulės pastangos atsikratyti nuo to paveldėjimo ir sugrįžti prie vakarų demokratinės tvarkos, prie politinio ir ekonominio gyvenimo. O tai nelengva, kada trūksta patyrusių žmonių ir finansinių išteklių.

Svarstant Lietuvos ateities ekonominę santvarką, nereikia pamiršti, kad 1918/40 metų Nepriklausomybės laikais 75% Lietuvos gyventojų dirbo žemės ūkyje, o dabar tas procentas nukrito iki 25%. Trys ketvirtadaliai gyventojų dabar dirba pramonėje, amatuose ar administracijoje. Privatizacija

Nuotrauka iš 1943 metų. Tada buvo pavasaris ir Alytuje buvo susitikę draugai. Antras iš dešinės Adolfas Ramanauskas, buvęs Alytaus Mokytojų Seminarijos mokytojas, atsargos leitenantas, o nuo 1944 metų rudenio iki 1956 metų rudenio LLKS partizanų vadas. Prie jo, kairėje Kazimieras Liaukus, 1944 m. tėviškėje nušautas rusų. Pačioje kairėje Kostas Karpavičius – likimas nežinomas. O priešaky, žemai, Albinas Karsokas, gyvenęs Clevelande ir tą nuotrauką išsaugojęs. Skaityk 3 puslapyje

vargu ar padidins piliečių procentą dirbančių žemės ūkyje. Modernus mechanizuotas ūkininkavimas reikalauja mažiau darbo jėgos ir padidina našumą. Taipogi reikia nepamiršti, kad tos

(Nukelta į 2 psl.)

Prie Laisvės paminklo vainiką padeda generalinis konsulas Vaclovas Kleiza. Iš kairės: LB Clevelando apylinkės pirm. V. Brizgys, ALT pirm. A. Pautienis, konsulas V. Kleiza ir ponias V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVA NEPRIKLAUSOMA, BET JĄ DAR REIKIA LAISVINTI

Lietuvos Generalinio Konsulo Chicagoje Vaclovo Kleizos kalba, pasakyta Vasario 16-sios minėjimo proga Clevelande 1992 metų vasario 16 dieną

Kai prieš daugelį metų, pagal mūsų dainos žodžius, iš Clevelando mergelę vedžiau, niekad negalvojau, kad Lietuvai pirmą kartą po 51 vienerių metų švenčiant Vasario šešioliktą jau nepriklausomai, teks stovėti prieš jus ir tarti šį žodį.

O vis tik stebuklas įvyko. Lietuva jau nepriklausoma. Nuostabu, kad pirmą kartą po tokio ilgo laikotarpio švenčiant Vasario šešioliktą nereikia kalbėti apie Lietuvos laisvinimą ir mūsų uždavinius toje laisvinimo kovoje. Tačiau kyla klausimas ar tikrai nebereikia kalbėti apie Lietuvos laisvinimą ir jos laisvę? Ar tikrai Lietuva jau laisva? Nepriklausoma – taip, laisva – tuo norėčiau suabejoti. O tam yra visa eilė priežasčių.

Viena, iš jų jau anksčiau minėjo jūsų pirmininkas, Lietuva tol nebus laisva, kol Lietuvos žemę tryps bent viena svetimų kareivio koja. Antra, Lietuva dar nėra išsilausvinusi iš centralizuotos ekonominės sistemos. Jinai jau pradėjo žengti pirmuosius kūdikio žingsnius. Tačiau, esmėje dar yra apraizgyta tos sistemos pančiai. Ir trečia, gal svarbiausia, Lietuva dar nėra išsilausvinusi iš to senojo jai okupacijos priversto gyvenimo būdo, kuris sužalojo ne vien tik jos fizinį gyvenimą, bet ir dvasinę bei kultūrinę būklę. Jai reikia susigrąžinti tą turėtą dvasingumą, tą moralinį stiprumą, tas žmonių tarpusavio santykiavimo apraiškas, kuriose atsispindi

(Nukelta į 6 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• ŠVENČIANT VASARIO 16-TOSIOS, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ, per visą Lietuvą nuėjo nauja patriotizmo banga, kuri jau buvo labai ir labai reikalinga. Visur pajusta, kad žmogus vėl pamatė greta savęs stovintį žmogų ir brolių, pamatė norą atitaisyti padarytas klaidas, vėl pamatė ir pajuto norą bendrom jėgom laimėti.

Toji šventė, švęsta namų aplinkumoj, susirinkimų salėse, aikštėse ir šventovėse, mus, kiek primigusius pakėlė aukštyn, kad geriau suprastume ką reiškia po balsių 50 metų vėl atgauti nepriklausomybę. Prabilo ne tik žodžiu, bet malda, kilnia daina ir muzika. Prabilo, kad vėl geriau matytume laisvės kelią ir išsipainiotume iš svetimų paspėstų pinklių ir statytų užtvartų.

Negi ir po pakilios šventės mes visi vėl nebūsime kartu? Negi nebaigsim laimėti laisvės kovą? Negi nepajutome, kad šventėje švenčių šventė?

Atsakykime visi: jutome ir vėl visi ryžomės laimėti būdami kartu!

• IKI ŠIOL BALTIJOS VALSTYBĖSE JAV NEBUVO PASKYRUSIŲ AMBASADORIŲ, o tik reikalų vedėjus. Bet dabar Baltieji rūmai tuos reikalų vedėjus pakėlė į ambasadorius. Lietuvai, kaip žinia, reikalų vedėju buvo Darryl Johnson ir dabar jis jau pilnas ambasadorius.

• ŠIUO METU LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TARYBOJ (PARLAMENTE) svarstomas 1992 metų biudžetas. Pajamų – išlaidų suma siekia 300 milijonų ir 300 milijonų sumą. Numatoma, kad tiek gali būti išlaidų, o pajamų tiek nebūsią. Todėl daugiausia ir kalbama apie išlaidų sumažinimą. Norima, kad iki vasario 25 d. svarstybos būtų baigtos ir biudžetas priimtas.

• LIETUVOS AMBASADORIUS WASHINGTONE Stasys Lozoraitis Lietuvoje išbus apie mėnesį laiko, kad geriau susipažintų su visais reikalais. Vasario 20 d. jis susipažino su Lietuvos žydų problemomis, lankėsi jų įstaigose ir antram pasauliniam kare vykdytose žudymo vietose.

• DEDAMOS VISOS GALIMOS PASTANGOS, kad dar šiais metais būtų baigtas svarstyti Lietuvos respublikos konstitucijos projektas ir atiduotas parlamento balsavimui. Kaip žinia, konstitucijos projektą ruošiant, Lietuvoje kurį laiką dirbo ir mūsų dr. Bronius Nemickas, bet projektas buvo atmetas. Dabar jis vėl "Lietuvos Aido" parašė straipsnį, ginantį buvusio projekto tezes.

• SVARSTANT IR IŠ DALIES JAU VYKDANT ŽEMĖS REFOMĄ, susiduriama su didele bėda, su išdalintais po 3 ha sklypais, kurie dabar tik trukdo sujungti žemę į mažesnius ar didesnius ūkius. Kitam Dirvos numeryje mes atspausime agr. P. Vasiniausko pasisakymą, tą klausimą gerai išnagrinėjusio ir darančio rimtus siūlymus.

• PASKUTINIAME SPECIALISTŲ KOMISIJOS PASITARIME, vykusiam 4 dienas Vilniuje, tarp Rusijos ir Lietuvos, buvo sutarta, kad kariuomenė iš Lietuvos išvedama. Išvedimas prasideda dar šį mėnesį. Lietuva primigtinai nori, kad ji būtų išvesta per 4-5 mėnesius. Rusai sako, kad per tokį trumpą laiką išvesti neįmanoma. Kariuomenės išvedimo didžiausias išlaidas apmoka Rusijos respublika, bet prie išlaidų prisideda ir Baltijos kraštai.

• IŠ JUNGTINIŲ TAUTŲ PRANEŠTA, kad vasario mėn. viduryje, į Jungtinių Tautų techninės paramos fondą priimta Lietuva, Latvija, Estija, Baltarusija ir Ukraina. Vasario 10-14 dienomis posėdžiavo šio fondo United Nations Development taryba, kuri posėdžiauja tik du kartus į metus. Ir posėdžiuose išryškėjo, kad prieš naujus priimtus kraštus yra didelė opozicija iš trečiojo pasaulio valstybių. Jie įsitikinę, kad dabar jiems pagalba bus mažesnė, nes į pagalbą pretenduoja ir naujai priimtiosios valstybės.

• TURBŪT, KAD TAIP IR YRA, nes sausio pabaigoje "Lietuvos Aido" korespondentui į klausimą – ar Norvegija daugiau rūpinasi pagalba Lietuvai, kaip kad Suomija labiau rūpinasi Estija, G. Hernesas atsakė, kad Norvegija padeda visom trimis valstybėms. Bet R. Larsenas buvo atviresnis ir taip atsakė: Yra neformalus pasidalinimas, pagal kurį Lietuva gali tikėtis ypatingos Norvegijos globos.

• JEI BUS SUSITARTA SU RUSIJA, į kurią buvo išvežti Lietuvos KGB archyvai, jie bus gražinti. Tik iš Lietuvos reikalaujama pasirašyti tų archyvų naudojimo sutartis, kuri nekenktų ir Rusijai ir Lietuvai.

• APIE EMIGRACIJĄ IŠ LIETUVOS šiek tiek davinių paskelbė emigracijos įstaiga. Esa, per 1991 metus iš Lietuvos emigravo apie 1000 asmenių. Daugiausia emigravo į Ameriką, Vokietiją, Kanadą, Australiją ir Izraelį. Dauguma emigrantų išvykti dokumentus gavo turėdami tuose kraštuose artimų giminių.

• VYKUSIAM PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO kongrese Pietų Amerikoje dalyvavo 711 atstovų iš 11-os pasaulio kraštų.

• SVETIMA KARIUOMENE, pagal žinovų apskaičiavimą, praėjusiais metais Lietuvai padarė 44 milijonų nuostolių. Tie duomenys pasiūti kariuomenės vadovybei.

PLAČIAU ŽVILGTERĖJUS Į LIETUVOS EKONOMINIUS REIKALUS

(Atkelta iš 1 psl.)

rinkos mūsų žemės ūkio produktams, kurias mes turėjome Nepriklausomybės laikais, dabar arba bus mums uždarytos arba nepelningos. Jeigu Lietuvos Rytų kaimynai sugebės tinkamai susitvarkyti, tai ir ten rinka mūsų ūkininkams bus apibrėžta. Todėl ateities Lietuvos žemės ūkis turės specializuotis.

Kiti 75% Lietuvos gyventojų turės duoną užsidirbti gamybinėje pramonėje, amatuose, prekyboje ar administracijoje. Kaip panaudoti tą darbo jėgą, ką gaminti, kokią pramonę modernizuoti, kokius produktus gaminti, bei amatus propaguoti, krašto valdžios organai bei ekonomistai (kurie nusimano Vakarų ekonominėje santvarkoje) turėtų nuodugnai viską ištyrinėti, paruošti atitinkamą planą. Vakaruose, prieš pradėdami kokią įmonę, pažangi administracija padaro rinkos apžvalgą (market research).

Pagal Pasaulinio Banko (World Bank) ir kitų pasaulinių panašių organizacijų paskelbtus davinius (1988 m.) iš 15 Sovietų respublikų "per capita" pajamų atžvilgiu Lietuva stovėjo trečioje vietoje (pirmoje buvo Estija antroje Latvija) o Rusija buvo ketvirtoje vietoje. Pagal tą pačią statistiką 60.9% Lietuvos gamybos buvo eksportuojama į kitas respublikas ir tik 5.9% į kitas valstybes. Taip pat skelbiama, kad 24 Lietuvos fabrikai buvo naudojami Sovietijos kariniai gamybai.

Lietuvos Informacijos Institutas Vilniuje, praėjusiais metais išleido anglų kalba, užsieniui pritaikytą brošiūrą, kurioje pateikta daug informacijos, skirtos užsieniečiams, norintiems įvesti į Lietuvos pramonę bei ekonomiką. Ten duotas ir sąrašas įmonių, kurioms reikalingas ir kokio dydžio investinis kapitalas. Žinoma, paruošiant šią brošiūrą buvo įdėta daug laiko ir pastangų. Tačiau abejotina ar ta brošiūra pasieks savo tikslo. Susidaro įspūdis, kad jos ruošėjai buvo mažai susipažinę su Vakarų pasaulio pramonės ir biznio santvarka, įstatymais ir tradicijomis. Taip pat ir anglų kalba gana silpnoka. Ypačiai sunku suprasti, kodėl visi apskaičiavimai yra paduoti rubliais. Kodėl gi autoriai negalėtų tų rublių paversti, sakysime, į dolerius. Todėl atrodo, kad tas didelis darbas ir padarytos išlaidos,

nustojo vertės. Kaip britų žinomas savaitraštis The Sunday Telegraph pažymi "ten yra didelis plyšys Baltijos kraštų profesiniame, biznio ir administraciniame žinojime".

Reikėtų padėti daugiau pastangų ir išsiųsti gabius jaunuolius į užsienį visko to pasimokyti o mažiau pasitikėti Sovietijoje paruošties asmenims. Gal čia reiktų paminėti, kad Vokietijoje yra įkurta speciali įstaiga, kurioje neseniai išėję į pensiją įvairių sričių ekspertai, gali būti išsiųsti į užsienį, daugiausiai į Rytų Europą, kad atliktų specialius pramoninius uždavinius, išmokyti tokiems darbams vietinius ir t.t. Ta įstaiga vadinasi (S.E.S.) seniorų ekspertų taryba. Atrodo, kad ši tarnyba yra Vokietijos valdžios subsidijuojama. Tikslinę informaciją galėtų suteikti mūsų Ambasada Vokietijoje. Tik neaišku ar mes ten tokią jau turime?

Dabar Lietuvoje vyksta visokia privatizacija. Atrodo, kad atsiranda daug verslininkų, kurių gal nemaža dalis savo veiklą kreipia į ten, kur gali greičiau praturtėti. Gal tik nedidelė dalis tų verslininkų eina į pramonę, amatus ar gamybą, kas mūsų kraštui būtų svarbiausia. Skaitau viename žurnale, kad "Kaune yra kioskelių kurie visą parą prekiauja alkoholiu. Jie auga kaip ant mielių... visko trūksta, o jiems prekę parduoti jokio sunkumo nėra. Kaina irgi nesvarbu..."

Tokie verslininkai, sako, užsiima kontrabanda prekių iš kitų valstybių ar respublikų. Deja, tokiu "verslu" jie kraštą skriaudžia, didina infliaciją ir bedarbę. Jeigu jie užsiimtų gamyba ir parduotų savo gaminius arba vietiniai rinkai ar eksportui, tada jie turėtų sulaukti padėkos iš visos tautos.

Financial Times, vienas iš įtakingiausių finansinių dienraščių ne tik Anglijoje, bet gal ir visam pasaulyje, nesenai atspaudė idomų straipsnį, pavadintą "Lietuva kreipia dėmesį į ekonomiką". Tarp įvairių sunkumų pereiti į rinkos ekonomiką, straipsnis pažymi, kad Lietuvoje yra didelis trūkumas kvalifikuotų žmonių. Trūksta, sako, taipogi ir užsienio investatorių. Taip pat rašo, kad Lietuva negalės paleisti lito į apyvartą, kol neturės £110.000.00 užsienio valiutos. Girdi sako, kad liepos mėnesyje Lietuva tikisi įsto-

ti į Tarptautinį Pinigų Fondą (IMF), kur gal bus galima tikėtis gauti Vakarų finansinės paramos. Turint galvoje, kad jau britai sutiko gražinti Lietuvos depuotą auksą, kurio vertė, pagal britų spaudą yra apie £18.500.000, tad dar pridėjus iš Prancūzijos gautą auksą, ir gal iš Švedijos gražintą, iš viso susidarytų apie £40.000.000 litui rezervų. Todėl Vakarų parama jau nebūtu tokia didelė, kad būtų galima dar šiais metais litus leisti į apyvartą. Reikia tikėtis, kad atitinkami valdžios organai (Lietuvos Bankas) lito įvedimo operaciją gerai apgalvojo ir atitinkamai pasiruošė.

Gal dar reikėtų pastebėti, kad Austrijos ekonomistai, kurie aktyviai seka buvusių komunistinių kraštų pastangas pereiti į rinkos ekonomiką, nemano, kad tai bus greitai pasiekta. Vienos Institutas Palyginamųjų Ekonomikos Studijų (WIIW) tikisi, kad Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija tai pasieks gal per 3-5 metus (Vengrija yra pirmojoje vietoje), o kitiems buvusios Sovietijos kraštams, gal reikės iki 10 metų. Pagal to instituto nuomonę, svarbiausias ekonominių reformų elementas yra iš anksto tam pasiruošimas, kurio trūksta nepriklausomose So vietijos respublikose ir pačioje Rusijoje. Ten privatizacijoj pasireiškia nomenklatura, kuri pasiglemžia geriausias įmones. Gal ir Lietuvoje tai pasireiškia, neatsižvelgiant į įvairius privatizacijos įstatymus.

Kol nebus sudarytos tinkamos sąlygos konkurencijai, sako WIIW, tol ekonomijoje nebus jokio progreso. Nors Lietuva gal protinčiau tą privatizaciją bando pravesti, tačiau, kaip anksčiau buvo pažymėta, daugumas tų naujų verslininkų mažai kreipia dėmesio į gamybą, o parlamentariai gal įstatymiškai per mažai deda pastangų, kad daugiau Vakarų investatorių būtų galima pritraukti.

Svarstant Lietuvos ateities ekonominę santvarką, reikia žiūrėti, kad visi Lietuvos gyventojai turėtų padorų pragyvenimo šaltinį. Prie to svarstymo turėtų prisidėti visi ekonomijoje bei pramonėje nusimanantieji lietuviai, kur tik jie begyventų.

Sausio 29, 1992

ROMAS PUKŠTYS

vyksta į Lietuvą kovo gale. Pinigai pervedami doleriais prieš Šv. Velykas. Atsiskaitymas iki kovo 23 d.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cts.
Prenumerata metams \$30.00, pusui metų \$17.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kėlbą redakcija neatsako.

Adolfas Ramanauskas (Vanagas)

DAUGEL KRITO SŪNŲ...

Paskutinio Lietuvos partizanų vado atsiminimų knygos viršelis. Tai žavi nuotrauka: Lietuvos kariuomenės uniforma, žiūronai, rusiškas automatinis šautuvas. Atkreipkite dėmesį į ant autoriaus peties ir kairės kojos tupinčius paukščius. Apie šiuos du nuotraukos "dalyvius" autorius knygoje neužsimena...

APIE LIETUVOS PARTIZANŲ VADO ATSIMINIMUS - 1

Antanas Dundzila

Šitos knygos laukiau kaip prieš daugelį metų vaiko amžiaus būdamas – Kalėdų. Iš tikrųjų, šitos (ir kitų panašių knygų) lietuvių visuomenė laukia jau kokius keturis dešimtmečius. Pagaliau atėjo žinia, kad knyga išsiųsta. Sausio pradžioje jos keli, iš anksto užsiprašyti egzemplioriai, pagaliau pasiekė mane.

Paskutinio Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanago 1952 m. parašytus atsiminimus 21 tūks. egzempliorių tiražu 1991 m. išleido vilniškė "Minties" leidykla. Žinio mis iš Lietuvos, visa "Daugel krito sūnų:" laida buvo greitai išparduota, tad, gaila, ir išeivijoje šios knygos plačiau nematysime. Reikia tikėtis, kad gyvenimas Lietu-

voje pasisuks geroj pusėn ir greitai laiku pasirodys šios knygos papildomos laidos.

Knygos išleidimu rūpino si autoriaus duktė, Aukšė Ramanauskaitė – Skokauskienė. Jai ir knygos rankraštį autorius dedikavo. Šiuo metu Lietuvoje gyva ir autoriaus našlė, autoriui jau partizanaujant, 1945 m. rudens su Adolfu Ramanausku sukūrusi šeimą Birutė Mažeikaitė – Ramanauskienė.

Autoriaus ir jo šeimos likimas tragiškas. Gimęs JAV-se 1918 m. ir su tėvais grįžęs į Lietuvą (tėvai nusipirko 6 ha. ūkį), jaunas Adolfas baigė Lazdijų gimnaziją, Klaipėdos pedagoginį institutą ir Karo mokyklos paskutinę, penkioliktąją laidą. Antrosios bolševikų okupacijos pradžioje dėtė

Alytaus mokytojų seminarijoje ir iš ten 1945 balandžio mėnesį išėjo partizanauti. Jau pirmąjį partizanavimo rytą Nemunačio apylinkės būrys, kuriame veikė 15 vyrų, jį išsirinko būrio vadu. Laikui bėgant ir rezistencijai tęsiantis, Vanagas ėjo įvairias pareigas Dzūkijoje. Pagaliau 1951 m. A. Ramanauskas – Vanagas iš tuo metu susirgusio Lietuvos partizanų vado Žemaičio – kaip jo pavaduotojas – perėmė Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos (LLKS) Tarybos pirmininko ir Ginkluotųjų pajėgų vado pareigas.

Pasibaigus ginkluotojai rezistencijai, Ramanauskų šeima kurį laiką gyveno nelegaliai Merkinės, Alytaus, Rokiškio rajonuose. Nelegalus gyvenimas buvo labai sunkus, bet, kaip matyti, įmanomas. Ramanauskas tuo metu padėjo daug žmonių, tačiau jų pavardės dar neskelbtinos. Savo atsiminimų pirmąsias dvi dalis autorius pabaigė rašyti 1952 m., o trečiąją dalį – 1955 ar 1956. Taigi rankraščiai buvo saugomi pas patikimą žmogų nuo 1953 iki 1988-89 metų.

1956 m. iš Vilniaus į Rokiškį vykstančius tėvą ir motiną Ramanauskus bolševikai Kaune areštavo. 1957 A. Ramanauskas buvo nuteistas ir tų pat metų lapkričio 29 d. sušaudytas. Prieš teismą dukrelei Aukse dar buvo leista su tėvu pasimatyti. Gi B. Ramanauskienė buvo nuteista 8 metams laisvės atėmimo. Tai tokia, keliais žodžiais atpasakojant, yra Ramanauskų šeimos tragiška istorija. Ji primena Biliūno klasiškai parašytą "Liudną pasaką"...

Šios knygos pasirodymo kelias taip pat skaudus, vingiuotas. A. Ramanauskaitė – Skokauskienė rašo, kad 1989 m. buvo bandyta be šeimos sutikimo naudotis pirmąja ir antrąja atsiminimų rankraščio dalimi, juos spausdinti ir pardavinėti. Rankraščio ištraukos pakliuvo net į perijodiką, rotoprintu perspausdinta laida atsidūrė ir užsienyje. Pagaliau viskas baigėsi tinkamai, šiuo metu rankose turime su autoriaus šeimos sutikimu išleistą 446 psl. veikalą, autentiškus paskutinio Lietuvos partizanų vado atsiminimus.

Nelegaliai išleistą ir platinamą atsiminimų egzempliorių prieš porą metų aš pats buvau gavęs Amerikoje, apie tą leidinį tada rašiau DIRVOJE. Atrodo, kad tų atsiminimų bent 3-4 egzemplioriai atsirado išeivijoje. Man paskolintas egzempliorius atėjo su pasakymu, kad jį galiu naudoti "kaip noriu". Manau, kad bent Ame-

LIETUVOS IR RUSIJOS BĖDOS

Antanas Butkus

Įtakingas dienraštis "The Christian Science Monitor" sausio pabaigoje išspausdino Lindos Feldman straipsnį apie lietuvių pastangas pasistatyti gyvenamą namą. Straipsnis iliustruotas keturiom nuotraukom – baigiamas statyti namas, cemento maišytuvas, pamatų blokai ir bendras Vilniaus vaizdas spalvingam Vilnelės ir bažnyčių fone.

Gintarui Tumėnui užtruko pusantros metų ir 80 kartų aplankyti įvairias miesto administracines įstaigas ir užpildyti begales anketų bei pasirūpinti "dovanom" (taip Lietuvoje buvo vadinami kyšiai), kol jis gavo leidimą namui statyti. Panašius rūpesčius išgyveno ir šio straipsnelio autorius, kai rūpinosi išgauti leidimą pasistatyti namus Vilniuje. Mano problema buvo susikomplicavusi ir dėl to, kad tuomet keitėsi Vilniaus administracija ir vyr. architektų įstaigos darbuotojai. Projektuojant namą dar buvo labai varžomas "gyvenamojo ploto" dydis. Tiems suvaržymams apeiti name buvo pripjektuota daug "negyvenamo ploto" (salkų, mansardų, balkonų ir kt. Lei-

dimą gauti užtruko virš metų (dovanos padėjo), o pasta tyti – 10 mėnesių – čia padėjo "premija".

Teisingai rašo L.F., kad namų statymas Lietuvoje gana populiarus. Daugumas miesto gyventojų gyvena daugiau aukštuose pastatuose, kur turi porą kambarių ir virtuvėlę. Šalia to, daugelis miestiečių yra pasistatę vasarvietes, užmiestyje – prie Neries ar Kauno Marių. Tos vasarvietės daugumoje yra sulipdytos iš menkos rūšies sklypai yra labai maži, tad jų kiekviena pėda labai rūpestingai išdirbta ir užsėta. Tai, nelyginant gražūs rūtų darželiai, kurie aprūpina namelių savininkus daržovėmis ir suteikia gražų savaitgalio poilsį – tikriausiai sakant, darbo pakaitą iš fabriko ar įstaigos į darbą gamtoje ir darbą savam sklypelyje.

Labai gaila, kad buvusi komunistinė valdžia labai varžė vasarnamių statybą sklypų ir namų dydžio atžvilgiu. Jeigu būtų laisvai leidžiama statyba, daugelis tokius namus būtų pasistatę, kuriuose būtų galėję gyventi visą laiką, o didesniuose sklypuose būtų prisiauginę daržovių ir vaisių visiems metams. Tuo būtų palengvė jusi butų krizė, kuri dar ir dabar labai vargina Lietuvos žmones.

Garsusis NY Times kolumnistas Wm. Safire bando atspėti Rusijos prezidento Boris Jelcino mastyseną: Mano kelionė į New Yorką ir Camp David, galvoja Borisas, nebuvo maloni. Aš sakiau biznieriams ir bankininkams, kad mes padarėme viską, ko Gorbačiovas nepadarė. Įvedėme laisvosios paklausos ir pasiūlos rinką, lenkišką šoko terapiją, o biznieriai dar neinvestuoja į mūsų pramonę ir bankininkai nepadedą stabilizuoti rublio.

Aš pasakiau Bushui, kuris prašė manęs jį vadinti Georgu, mes sumažinome apsiginklavinimą ir sunaikino me atominius ginklus visose Sandraugos respublikose, išskyrus Rusiją. Padarėme tai, ko norėjo, bet jis nepriėmė mūsų į bendrą erdvių gy nybos tyrimą prieš teroristus.

Aš pranešiau Jungtinėm Tautom, kad mes Rusijoje nebeturime "sąžinės kalinių", atsiėdami didžiausią laisvės triumfą pasaulyje, o Bushas ten susitiko su Kinijos premjeru Li Peng, užmiršęs Tiaua-minen Aikštės žu dynes. (Nukeltą į 5 psl.)

rikoje niekas iš šio leidinio pasipiginigauti nenorėjo ir nebandė. Gavę tiek daug, tokios įdomios, brangios, niekada dar nematytos medžiagos, mes džiaugėmės ir ją godžiai skaitėme. Po ano mano straipsnio DIRVOJE užsimezgė bičiuliški ryšiai su A. Ramanausko dukra, Lietuvoje gyvenančia ponia Skokauskiene. Iš jos šio straipsnio pradžioje minėtą siuntą metų pradžioje gavau. Didelė pagarba ir nuširdus "ačiū" jai.

Autorius savo trijų dalių knygą pradeda 1952 m. vasario 16 d. dedikacija "savo mažytei dukrelei Aukseitei, kurios irgi ieško okupantas, kuri šiandien alksta, vargsta, žiaurios budelio rankos atplėsta nuo tėvelio ir mamytės."

Įvadė užsimenama apie atsiminimams reikšmingą, papildomą medžiagą, užkastą įvairiose Dzūkijos vietovėse ir žinoma patikimiems gyventojams. Buvo paslėpta net du foto albumai su paaiškinimais, su 220 pie tų ir vakarų Lietuvos sričių partizanų nuotraukomis! Kartu autorius pabrėžia, kad aprašomi įvykiai yra tikri, be pagražinimų, be perdėjimų. (1992-II-4)

(Bus daugiau)

I E V A

Ernst Wichert

vertė Henrikas Stasas

VI

Urtė dešimt kartų sau kalbėjo į galvą:

– Aš to napakęsiu, jis man priklauso. Ir jei man nepavyks juos išskirti, tai Dievo akyse juodu niekad nebus kartu.

Ji to užsispyrusiai ir laikėsi.

– Bet nieko nepadės, turbūt, reikės skirtis, – kalbėjo Jonas Piklapis, kai Urtė vieną dieną sustojo pas jį mokėsius sumokėti.

– Kodėl tu taip galvoji? – paklausė Urtė.

– Girdėjau taip kaime žmonės kalbant ir kadangi mudu esam geri kaimynai, tai nenoriu nuo tavęs slėpti. Juk Mikelį su tavim riša tik turtas, – netiesa? O tarp kitko, ar judu prieš vedybas su darėte sutartį, kad turto kiek vienam tiek priklausos, kiek prieš susituokiant kiekvienas turėjo?

– Ne tokios sutarties nepasirašėm.

– Tad matai, dabar jam ūkyje esamo turto priklauso tiek, kaip ir tau. Daleiskim, jei šiandien nueičiau į judviejų ūkį ir sakyčiau, Mikeli, parduok man tą juodmargį jautį arba tą bėrį, ar vežimą ir t.t. Jis sutiktų man parduoti ir aš jam sumokėčiau. Ką tu darytum? Juk jis tavo vyras ir gali turtu disponuoti tavęs net neatsiklausęs. O jei tu pasipriešintum, tai būtų aiškiai pralaimėjimas. Jei Mikelis norėtų, jis gali tave iki nuogumo išparduoti. Moteris pabalo kaip kreida.

– Argi taip įstatymai sako? – susirūpinus ištarė ji.

– Aš manau, kad taip. Jei nori gali pasiteirauti teisme. Aš tau tik todėl sakau, kad galėtumei geriau orientuotis. Manau, kad Endrulis to nepadarys. Žinoma, jis tai gal ir darytų jei būtų labai įskaudintas ar bėdos priverstas.

Urtė pakratė galvą:

Juo mažai galima pasitikėti. Jei jis turi teisę taip pasielgti, tai gali ir padaryti. Jei jau kiti tas gudrybes žino, tai jis toks gudruolis turėtų irgi žinoti. Be to, ko jis turi manęs gailėtis? Aš jo nekenčiama, nes stoviu jam skersai kelio. Aš visvien dar negaliu įsivaizduoti, kad jis tokią teisę turėtų. Geriau tu patark žmonėms, kad jie savo pinigų kišenę laikytų. Iš mano kiemo jis nieko neišsineš, nebent kam nors ką dovanočiau. Ji taip kalbėjo, kad seniūnas

nepastebėtų jos nuotaikos ir gilaus susinervinimo.

Grįžus tuoj liepė bernui pakinkyti arklį ir išdūmė į miestą. Ten ji nuėjo pas advokatą ir jam išdėstė reikalą. Advokatui pasirašė ir savo sutikimą skyrybų bylai užvesti.

Kaime ji saugojos išplepėti savo reikalą ir niekam paslapties neišdavė.

– Mudu išsiskirsime, bet Ieva už jo neištekės, – galvojo Urtė. Netrukus viskas iškilo viešumon. Endrulis išsiskyrė. Kai Mikelis gavo dokumentus su valstybės anspauda, apkabino Ievą ir abu iš džiaugsmo šoko po gryčią.

– Dabar aš laisvas, laisvas ir laikysiuos tau duoto žodžio. Mudviejų bandymo laikas pasibaigė.

Kai teismo sprendimas įsigaliojo, Mikelis tuoj nuvyko į parapiją paduoti užsakus. Su savim paėmė ir skyrybų popierius, kaip pateisinimo dokumentą. Bet kai kunigas perskaitė tą teismo raštą, suraukė kaktą. Pagal šį skyrybų dokumentą tamsa gali vesti, tik su teismo sutikimu ir, kiek įstatymus žinau, niekad negausi leidimo vesti Ievą Purvinytę. Ji yra pažeidusi tavo žmonos teises. Geriau nuo jos tuoj skirkis, kad tavo nuodėmės nedidėtų.

– Niekados! – suriko Endrulis ir dvasiškiui išplėšė iš rankų lapą.

– Aš matau, kad mums nenori padėti ir tavęs patarimo neklausiu. Bet aš savo teisių ieškosiu toliau. Tu dar ne karalius.

Tai pasakęs paliko kleboniją. Ieva tai išgirdusi labai susirūpino. Nuleido galvą ir susijaudinus tampė savo rankoves.

– Tu Urtei nebuvai gana gudrus. Aš girdėjau, kaip ji tau grąšino: mudu išsiskirsime, bet Ievos nevesi... Ji žino iš anksto žinojo, kad taip bus. Greičiausiai jos advokatas teisme taip sutvarkė. Juk Urtė niekad nevažiudavo į miestą, kad ko nors jam nenuveždama.

– Aš manau, kad mieste yra dar ir kitas advokatas, – suriko Endrulis, o mano pinigai taip pat ne blogesni.

Dabar Mikelis atsinešė iš po lovos savo paslėptą piniginę. Atsiskaitė kiek pinigų, sėdo ant arklio ir išėjo į miestą. Tačiau nieko paguo džiančio nesužinojo. Be teismo sutikimo nieko nebuvo galima padaryti. Ad-

vokatas jam sakė, kad pagal tą raštą jis gali vesti ką nori. Išskyrus Ievą.

Endrulis nė žodžio neištaręs, atskaitė 5 talerius ir padėjo ant stalo. Tada pažvelgęs į advokatą ištarė:

– Ar dabar galėsi sutvarkyti reikalą?

Advokatas patraukė pečiais:

– Su tuo nieko negaliu padaryti. Tu turi laukti, kol Urtė numirs.

– Tai perilgai užtruks, – ir paklojo dar 10 talerių ant stalo.

– Tavo pinigai nieko nepadės, Endruli. Parūpink man raštą iš Urtės, kad ji tau dovanoja ir nekliudo vesti Ievą, tada aš tau parūpinu teismo leidimą.

Endrulis dabar graibstėsi giliau po kišenę ir ištraukęs dar sidabrinį vėl padėjo ant stalo.

– Ar dabar eis ir be Urtės rašto?

Advokatas pakratė galvą. – Aš tau nieko kito negaliu patarti.

– Ne?

– Ne.

Mikelis palengva susirinko savo pinigus ir susikišo atgal į kišenę.

– Ponas, kiek turiu tau sumokėti už sugaištą laiką?

Tuo reikalu advokatas jį nusiuntė pas raštininką. Ir taip Endrulis dabar keliavo nuo vieno prie kito, niekur nieko nepešdamas. Galiausiai nuėjo net į teismą. Po kelių dienų grįžo namo visiškai pasimetęs. Ieva tuoj suprato iš jo veido, kad jis nieko gero nesužinojo.

– Nors tu dabar laisvas, Mikeli, bet kaip vedę niekad nesuartėsime. Dabar Ieva į reikalą rimčiau pažiūrėjo, negu anksčiau, kada norėdavo savo užsispyrimą praversti. Ji žinojo, kad ir žmonės skirtingai žiūrės į ją padėtį. Anksčiau ji sakydavo, kad vestuvės tik atidėtos. O dabar jau niekas ne-

sitikėjo jos vestuvių puotoj dalyvauti.

Tačiau Mikelis vis dar netikėjo, kad jie negalės tuoktis. Jis rašė prašymus vokiečių ir lietuvių kalbomis vyriausiam teismui, ministerijoms, savo buvusiam majorui ir net karaliui. Bet niekas iš to neišėjo. Mikelis buvo tokioj įtemptoj nuotaijoj, kad visi bijojo prie jo ir priartėti, net Ieva ir ta traukdavosi jam iš kelio.

Vieną dieną jis prabilo:

– Aš vistiek, dėl tavęs, nusileksiu Urtei ir prašysiu jos, kad man atleistų. Jei gražiai paprašysiu, gal atleis.

Ieva atsiduso ir atsakė:

– Manau tavo žygis bus veltui.

– Tau, turbūt, patiktų, kad mano žygis nepasisektų, – atkirto jis piktai. – Tada tau nereikėtų ir savo pažado laikytis.

– Mikeli, – sušuko ji, – to aš neužsitaravau! Viską dariau dėl tavęs ką galėjau. O jei nori pati nueisiu pas Urte tau atleidimo prašyti. Anksčiau būčiau geriau liežuvį nusikandęs, negu jai gerą žodį ištarus, bet dabar vargo prispausta, jau ne tokia išdidi.

– Tai eik, – sutiko jis, – tu gal daugiau laimėsi negu aš. Be to bijau, kad pamatęs tą piktą bobą, galiu nevykusiai pasielti, kas žinoma, sugadintų visą reikalą.

Ieva nuėjo ir sugrįžo nusiminus.

– Ji kieta, kaip akmuo, – tarė ji kukčiodama. – Aš to kioj mūsų nelaimėj, net sijaoną jos pabučiavau, o ji man koja spyrė. Mikelis sugniaužė kumštį.

– Tai tegul ji geriau manęs nelaukia. Iš mano pusės tegul viskas palieka kaip buvo. Jei taip ilgai be kunigo palaiminimo išbuvo, tai būsim ir toliau. Ar tu su tuo sutinki, Ieva?

Ji pritariančiai palingavo galvą, bet nieko nesakė. Su sierzinęs Mikelis trenkė duris ir išėjo. Išėjęs į kiemą pradėjo skaldyti malkas ir taip įsiutęs švytavo kirviu, kad skiedros lakstė į visas puses.

Vieną vakarą į jų kiemą įsuko vienu arkliu pakinky-

tas vežimas, kuriame giliai sėdynėje įkirtęs sėdėjo vyras. Šis vienoje rankoje laikė vadeles, kitoj knygą. Jo kailinė kepurė buvo kiek nušlunta ir užpakalį, o ant nosies kabėjo dideli akiniai. Buvo beveik nesuprantama, kai jis besisiūbuojančiame vežime galėjo skaityti. Visi kas jį sutiko, nuolankiai sveikino. Sustojęs prie pat namo išlipo. Bernas Jonas Toleikis tuoj pribėgo ir paėmė iš jo vadeles. Pasirodė, kad baltais plaukais senis buvo pamaldziųjų sektos pirmininkas. Šios sektos nariai dažnai rinkdavosi maldai ir religinei praktikai ir jie buvo vadinami "surinkimininkais". Sektos nariai jį vadino angelu, nes jis buvo Dievo apdovanotas gera iškalba ir jautėsi įgalias Dievo įsakymus skelbti. Tačiau jį gėrbė ir sektai nepriklausantys žmonės. Dvasiškai žinodami jo įtaką lietuviams, jį taip pat laikė autoritetu. Žinoma, jei dvasiškai jį būtų laikę heretiku, niekas jo pamokslų nebūtų klausęs.

Ieva pasitiko jį nuleidusi galvą ir pabučiavo į ranką.

– Ieva Purvinyte, – pradėjo jis, – man labai nemalonu girdėti, kad tu atskyrei vyrą nuo žmonos ir sulaužei vedybų sakramentą. Bet tai jau įvyko ir to negalima pakeisti. Bet jei nori susitaikyti su Dievu, tai klausk, ko kia atgailą tau skirti. Žinau,

kad kūnas silpnas ir mes nuodėmingi žmonės. Aš pas tave atvykau ne atgailai paruošti, bet pašalinti iš tavo gyvenimo tą viešą skandalą. Tu tikėjaisi po Endrulio skyrybų, pagal krikščionišką paprotį su juo susituokti. Tačiau, kiek žinau, teismas įsikišo ir kunigas jums atsisako duoti bažnytinį palaiminimą. Tu neturi jokių pasiteisinimo motyvų prie šio vyro prisirišti ir žinai, kad jis tau negali priklausyti. Leisk jam eiti savais keliais. Bet jei tu to balso nepaklausysi, tai viso kaimo pamaldieji tave smerks ir tu bažnyčioje paskendus savo gėdoj sėdėsi viena, atskirta nuo teisiųjų.

Kai jis atsivertė knygą ir iš ten pusiau giedodamas paskaitė vieną psalmę, Ieva atsiklaupė, sudėjo rankas ir meldėsi. Tuo tarpu įėjo Endrulis, bet jis nedrįso jo pertraukti. Kai senis pabaigė savo skaitymą, jis prisiartino ir paklausė, ką visa tai reiškia.

(Bus daugiau)

LAW FIRM OPENS OFFICE IN LITHUANIA

The law firm of McDermott, Will & Emery is pleased to announce the opening of its office in Vilnius, Lithuania. The firm will serve as counsel to the Republic of Lithuania, the Central Bank of Lithuania, and several government ministries.

The firm is also advising U.S. – based and multinational clients on opportunities in Eastern Europe. For more information, contact Charles E. Hussey II (312-984-7510), Thomas M. Jones (312-984-7536), Stuart M. Berkson (312-984-7540), or Neil F. Bretan (305-347-6501).

McDermott, Will & Emery has U.S. offices in Boston, Chicago, Los Angeles, Miami, Newport Beach, New York, and Washington, D.C.; an overseas office in Vilnius; and an associated office in Paris.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

NE MŪSŲ KALTĖ, KAD ATSILIKOME

Vytautas Labonaitis, Vilnius

Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkio produkcija 1933-aisiais (lyginant su 1913 m.) padidėjo net 86%. Šiuo rodikliu Lietuva pralenkė Airiją, Estiją, Latviją, Vengriją, Lenkiją ir tik septyniais procentais atsiliko nuo Suomijos. Tačiau javų, kitų žemės ūkio augalų derlingumu ji dar negalėjo stoti greta Danijos, Belgijos, Olandijos. Tuometinėje (1930-1934 metų) Lietuvos spaudoje tik didelių švenčių progomis užsimenama apie tai, kas jau padaryta keliant ūkininkavimo ekonomiką. Kur kas dažniau svarstoma ką dar galėtume, ką turėtume nuveikti didinant laukų derlingumą, gyvulininkystės produktyvumą. Ir sektinų pavyzdžių nesudairyta po artimas ir tolimas šalis. Užtekčiai jų buvo čia pat.

Sumanesnių, pažangesnių ūkininkų (šeimininkų) ir prastesnėse žemėse) svirnai net nederliaus metais nebūdavo pustuščiai. Kodėl ji po tuo pačiu tėviškės dangumi ne visiems ūkininkams sekdavosi?

Nesėkmių priežastimi vieniems gal buvo kreditų stoka, žemės ūkio technikos stygius, kitiems – užmirkę laukai. Tačiau jau gelstančiuose laikraščių puslapiuose nenuitylima ir tai, kad ūkininkavimo sėkmė labai daug priklausiusi nuo ūkio šeimininko profesinio išsimokslinimo, pasiruošimo šiam labai svarbiui, itin atsakingam darbui.

Statistikos metraščiai teigia, kad per nepriklausomo gyvenimo dvidešimtmetį 6773 ūkininkaičiai (tės) baigė žemesniasias bei žiemos žemės ūkio mokyklas, 21644 kaimo vaikai mokėsi pradinį mokyklų žemės ūkio klasėse. Tai daug ar mažai, jei Lietuvoje tada buvo 287 tūkstančiai didesnių ir mažesnių ūkių. Reiškia, vos 1,2 proc. tų ūkių šeimininkų (ių) buvo baigę pradinį žemės ūkio mokslus.

Dėl įpėdininkystės bei kitų priežasčių kas 33 metai keičiasi ūkių savininkai. Vadinasi 8700 ūkių kasmet patekdavo į jaunas, tvirtas, de ja, ne visada sumanias šeimininkų (ių) rankas. Pagaliau ne visi žemės ūkio mokyti obsolventai imdavo ūkininkauti. Štai 1938-aisiais mokyklas baigė 152 vaikai ir 356 merginos. Nemaža jų dalis (beveik 40%) susirado lengvesnį darbą, į gimtąjį sodžių negrįžo. Todėl ūkių šeimininkais tapo

tik 92 mokyti vaikai ir 214 merginų. Statistikai priemen, kad vienam, baigusiam žemės ūkio mokyklą ir pradėjusiam savarankiškai ūkininkauti, teko devynsdešimt penki, vienai kvalifikuotai jaunajai šeimininkei – keturiasdešimt viena profesiskai nepasirengusi bendraamžė. O tai buvo svarbiausia kliūtis diegiant pažangesnį ūkininkavimą.

Tą suvokdami, agronomų, kaimui skirtų laikraščių raginami ūkininkai suskato savo vaikus mokyti. Prie šio kilnaus tikslo labai daug prisidėjo Jaunųjų Ūkininkų Ratelių Sąjunga. Tačiau išigyti bent pradinį žemės ūkio mokslą tada nebuvo lengva. Juk viena žemės ūkio mokykla teko 12.000 ūkių. (Norvegijoje – 3357, Suomijoje – 6000, Latvijoje – 7250, Švedijoje – 8100, Estijoje – 8310). 1938-aisiais beveik penki šimtai kaimo vaikų ir merginų į žemės ūkio mokyklas nepateko dėl "vietų stokos".

Tokia padėtis valdžios vyrus skatino labiau rūpintis būsimųjų ūkininkų profesinių mokymu. Todėl tais pačiais metais imtasi didelio ir labai sunkaus darbo – žemės ūkio švietimo reformos.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, reformos ruošimas nutrūko. Tačiau daugelis jos teiginių aktualūs ir dabar reorganizuojant žemesniąją žemės ūkio mokymą, ruošiant pradedančius ūki-

ninkauti.

Tada (1938-aisiais) stengiasi žemės ūkio švietimą "visiškai priderinti prie tų dienų ūkininkavimo poreikių. Dėstomuosius dalykus prarinti prie ūkininkų interesų, siaurinti bendrųjų ir gamtos mokslų kursą, plėsti ir gilinti tos disciplinos ir temas, kurios reikalingos kasdieniame darbe." Neužmiršti ir tautinio bei profesinio šamo ningumo, etikos pagrindai. Be to, vienos iš reformos tikslų buvo žemės ūkio mokslas padaryti plačios apylinkės žemės ūkio kultūros ir mokslo centrais. Visa tai pravartu prisiminti dabar, reorganizuojant sovietinio modelio žemės ūkio profesines mokyklas, ruošiant jaunąją nepriklausomos Lietuvos ūkininkų kartą.

Sovietinėse profesinėse mokyklose vadinamųjų kvalifikuotų darbininkų rengimas buvo kabinetinis, stipriai idealizuotas. Nuo įvairiausių politinių "priemonių" organizavimo praktiniam mokymui nedaug telikdavo laiko. Jaunuoliai neįgydavo nei profesinių žinių, nei darbo įgūdžių. Tarsi konvejeriu buvo gaminami "kvalifikuoti" diletantai...

Tokios žemės ūkio mokyklas reorganizavus į technikumus, apsirūpinant būtiniausiomis mokymo vaizdinėmis priemonėmis naudodami būtų nedaug, jei ten būtų dirbama brandaus socializmo laikų metodais. Todėl būsimame Lietuvos Respublikos profesinio lavinimo įstatyme itin daug dėmesio bus skiriama pedagogams. Nepakanka susirūpinti jų kvalifikacija, perkvalifikavimu. Šio darbo reikia imtis jau dabar. Buvusiose profesinėse mokyk-

LIETUVOS IR RUSIJOS BĖDOS

(Atkelta iš 3 psl.)

Mane puola iš trijų pusių, skundžiasi Borisas:

Lunatikai, kurie save vadina tautiniais patrijotais, pradėjo masinę kompaniją už Žirinovskį, kuris yra mūsų mažasis Hitleris ir jo pirmas aktas, perėmus valdžią, būtų užgrobti Baltijos valstybės. Aš galiu jį cituoti, kad išgąsdinčiau Vakarus, bet aš turiu saugotis TV žvaigždės Nevzorovo (Pasta rasis sufabrikavo Sausio 13 žudynes Vilniuje per Rusijos TV).

Numenklatura – bedarbiais likę biurokratai, neokomunistai, kosmonautai ir keli nelojalūs generolai sudarė koaliciją su Aleksandru Rutkskoi, Mikhailu Sergejevičium (Gorbačiovu) ir Jakovlevu bei kitais prisiplakėliais.

O kaip su mano uoliaisiais rėmėjais – liberaliaisiais inteligentais? Jie panikoje ir sako, kad dabar sąjungos sutartis būtų buvusi geriau, negu naujoji Sandrauga ir jie dabar dejuoja dėl Rusijos respublikos tolimesnės disintegracijos. Demokratai nori to, kas neįmanoma: demokratijos ir vienybės, laisvos rinkos ir pigaus maisto produktų kainų.

lose atidaromi užsienio kalbos kursai. Pedagogai kartoja, prisimena vidurinėje, aukštojoje mokyklose įgytus užsienio kalbos įgūdžius.

Nemokėdami vokiečių, anglų ar prancūzų kalbos jie nesugebės naudotis užsienietiškais vadovėliais, naujesne literatūra, negalės lankyti užsieniečių rengiamų kvalifikacijos kėlimo kursų, vyksti į kitas šalis tobulintis, gilinti specialybės žinias. O galima proga po 50 metų okupacijos pasižvalgyti po pasaulį, pasimokyti daugelį vilioja. Deja, tokias išvykas labai riboja tuštoka mūsų valutinė kišenė. Be to negalima laukti kol po kelių mėnesių ar ištisų metų grįžtų užsinietiškomis žiniomis ir patirtimi kupinas stažuotojas.

Danų, taip pat vokiečių pagalba čia Lietuvoje, steigiami persikvalifikavimo centrai. Juose mokosi ir pedagogai. Įgytomis žiniomis vėliau dalinasi su kolegomis.

Iš mirties taško pajudėjęs vis sparčiau sukasi kvalifikacijos mokslu smagratas. Vis stipresniu žingsniu mes vejame aukštos žemdirbystės kultūros šalis. Juk ne mūsų kaltė, kad nuo jų taip toli esame atsilikę.

Vieninteliai, kurie dar yra man lojalūs, tai žmonės. Dar 43% jų mane remia apklausoje, tai toks pat procentas, kuris remia George Bushą Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Toliau Borisas skundžiasi, kad jo valdžios jaunesnieji patarėjai vadina jo vyriausybę kamikazais (savižudžiais). Jeigu kainos ir toliau kils, o Vakarai neatėis į pagalbą ir mano įsakymai bus ignoruojami ir biurokratų išjuokiami. Tuomet aš jiems pasakysiu, kad mano pastangos išbalansuoti nevyksta ir aš griebisiuos naujos taktikos: No more Nice Guy (Gana būti maloniu vyrui) – baigė apmąstymą Rusijos prezidentas Boris Jelcinas.

UKMERGĖS MIESTO ŠVENTĖ

Ukmergės miestas ir jo gyventojai ruošiasi š.m. gegužės 29-31 d.d. paminėti šio miesto sukaktį, susipažinti su miesto istorija.

Kryžiuočių ordono kronikose jau XIII-XIV šimtmečiuose linksniuojama Ukmergės pilis ir jos valdovai. 1435 m. įvyko garsiosios Pabaisko (netoli Ukmergės) kautynės. Ukmergės miestas išaugo XV-XVI amž. ir gavo Magdeburgo teises. 1700-1701 m. Ukmergė nusiaubė maras. Ukmergėje esą nelikę nė vieno gyventojų.

Miestas ėmė atsigausti tik XVIII a. antrojo pusėje. 1792. V.2 karalius Stanislovas Augustas patvirtino visas anksčiau kitų didžiųjų kunigaikščių duotas privilegijas ir vietoje gaisrų metu žuvusių dokumentų išdavė Renovacijos diplomą. Juomi miesto gyventojai buvo atleisti nuo daugelio prievolių.

Chicagoje pas savo brolių šiuo metu viešinti E. Veselkaitė-Mackelienė, Lietuvių Tautininkų Sąjungos Ukmergės skyriaus vald. narė, atvežė ALTS valdybai ir Amerikos lietuviams kvietimą, dalyvauti "mūsų Ukmergės miesto šventėje". Ta proga mes daugiau suartėsime, geriau vieni kitus pažinsime ir pasidalinsime tautinės veiklos patirtimi" tariama pakvietime. Norintieji daugiau duomenų apie šią šventę, prašomi kreiptis į S. Počiūną, LTS skyr. pirmininką, Kudirkos 6-6. 4120 Ukmergė, Lithuania.

(mv)

1992 GRUPINĖS KELIONĖS IR LĖKTUVO BILIAI Į LIETUVĄ

BOSTONAS / JFK | VILNIŲ
\$ 801.00
Per Vieną

Welcome to
AUSTRIAN AIRLINES

DIDŽIOJI SAVAITĖ LIETUVOJE VERBŲ SEKMADIENIS DIDYSIS PENKTADIENIS IR ŠV. VELYKOS

Kelionė #410 - kelionės ilgis 13 dienų - 10 dienų Lietuvoje,
1 diena Kopenhagoje
Balandžio 10-22 \$1,209.00

Grupinėse kelionėse įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses,
viešbutis ir pusryčiai.

BALTIC TOURS suinteresuotiesiems gali parūpinti viešbutį su
pusryčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžij, Šiauliuose, Klaipėdoj ir
Palangoj.

Dėl daugiau informacijos apie skrydžius, viešbučius ar
grupines keliones kreipkitės į:
Albiną Rudžionienę
Kristiną Mitkutę

BALTIC TOURS
77 OAK ST., SUITE 4
Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781

LIETUVA NEPRIKLAUSOMA, BET JĄ DAR REIKIA LAISVINTI

(Atkelta iš 1 psl.)

Vakarų krikščioniškos kultūros pagrindai. Ir tai bus, geriau pasakius, yra pats sunkiausias ir pats sudėtingiausias uždavinys ir tautai tenai ir mums esantiems užsienyje. Kaip greitai ir kiek tauta pajėgs apsivalyti nuo to dvasinio skurdo, to trūkumo, to šurkštumo, tų įtarinėjimų ir tų pažeminimų, priklausys nuo daugelio aplinkybių.

Šioje vietoje leiskite kalbėti ne man, bet Lietuvos balsams apie esančią padėtį ir apie tuos pavojus, kuriuos jinaį šiuo metu išgyvena.

Pirmiausia prabyla Gytis Padegimas, Šiaulių dramos teatro režisiorius: "Esu įsitikinęs, kad mes prarandame kartas, kurios ateis. Vaikai viską mato ir vertina. Jei visa tauta pasidarys verslininkais, komersantais, kurgi dings fundamentiniai mokslai, menai; kas gi gaus dvasios, tautos dvasinį kodą? Prekyba ir verslininkystė visur kvalifikuota. Ja užsiminti gali ir iš New Yorko atvykę negrai. Bet mūsų dvasios ir kultūros niekas nesukurs be mūsų pačių. Tos dvasios ir kultūros, kurios gali duoti pasauliui Lietuvą sujungdama su Europos kultūra. Ir jeigu jos nebus – Lietuvos savitumo, kurį išreiškia kovos, žemės, gyven senos, krikščionybės sintezės savitumas. Ir dėl to kiek mūsų dvasia ir kultūra bus gimininga ir stipri, priklausys mūsų valstybingumas, mūsų santykiai su kaimynais."

Antras balsas priklauso poetui Sigitui Gedai: "Tai kas buvo prieš metus, prieš dvejus, trejus metus, nūnai primena sapną, svajonę, iliuziją, akstazę. Reikėjo išsivaduoti, nusimesti pančius, reikėjo kovoti nepalijaujamai. Dabar savijauta parsigrižusi. Per tą laiką kol tu mitingavai, kol ieškojai savo nukankintų brolių ir seserų kaulų, ne vienas brolis lietuvis tyliai susirentė gražų namą, parsivežė iš užsienio mersedesą, sekmingai mainikavo su lenkais, kauka ziečiais ir vietnamiečiais. Atsirado visai kita, tau svetima Lietuva, kuri žiūri į tave kaip netikinti. Tu vis ieškai naujų asmenybių, vis mėgini įžiūrėti tą naujosios Lietuvos vaizdą, profilį, kontūrą. O jis vis kas diena labiau slepiasi nuo tavęs. Ateina, atvažiuoja Lietuva, kurios dievaitis doleris."

Už tai, turbūt nebe reikalo, ir buvęs Vilniaus universiteto rektorius, profesorius Jonas Kubilius pareiškė, kad dabar svarbiausias mūsų

sų uždavinys mūsų tautai atgimti dvasiškai.

Ir štai visa tai pastatomus prieš naujus sudėtingus uždavinius, kurie mums uždeda ypatingus įpareigojimus. O juos atlikti šiandien bus, turbūt, sunkiau negu praeityje. Mes iš vienos pusės pamatome, kad mūsų taip idealizuota tauta nėra tokia ideali, kad ji dvasiniai pažeista ir sužalota. O iš antros pusės pradėta just, kad kai kurie sluoksniai tautoje išeivijos atžvilgiu irgi turi savo nusistatymą, savo nuomonę, savo pažiūrą, kurios ne visuomet yra faktais pagrįstos. Nepaslaptis, kad išeivija per mažai yra žinoma Lietuvoje. Už tai ir nusi statymas mūsų atžvilgiu pas kai kuriuos nėra teigiamas. Tačiau tai yra buvusios okupacijos palikimas. Kaip patarlė sako: lašas po lašo ir akmenį pratašo. Per tuos 50 metų visą laiką išeivijos atžvilgiu buvo tik negatyvi, neigiama informacija. Tačiau nereikėtų kažkuo apkalinti mūsų tautą Lietuvoje, kad jie apie mus mažai žino. Ir tie turi pagalvoti, kad ir mes turime tam tikrą pareigą bei atsakomybę save tinkamai tautai pristatyti ir parodyti. Mes turime juos supažindinti su tuo, ko mes siekiame, dėl ko kovojame ir ką išlaikėme per tą ilgą kelionę po svetimus, nors ir svetingus kraštus. Kitaip tariant, išeivijai veik reikia turėti savo balsą Lietuvoje, savo atstovus, kurie kalbėtų ne tik už mus bet ir apie mus. O kalbėti reikia ir, tur būt, reikės kalbėti, nes tai yra parodė kai kurie įstatyminiai sprendimai, padaryti mūsų nenaudai. Nemanau, kad jie buvo padaryti iš blogos valios, o greičiau iš skubotumo ir nepakankamo išmąstymo apie galimas pa-

Clevelande, Vasario 16 minėjime, himnus giedojo Virginija Bruožytė-Muliolienė, akompanuoja R. Čyvaitė-Kliorienė. Prie vėliavų stovi Pečiulaitienė, Idzelienė, Bartkuvienė, Ežerskienė, Beržinskas, V. Bacevičiaus nuotr.

sekmes. Skobutumas gi yra dažnai visų naujai atsikuriančių valstybių pažymys.

Šioje vietoje mintyse turiu du įstatymus, kurie buvo praversti, sukėlę pas mus daug įvairių diskusijų ir konversijų, tai pilietybės klausimas ir privačios nuosavybės klausimas. Man atrodo, kad tais klausimais klaidų buvo padaryta ir Lietuvoje, bet taip pat klaidų buvo padaryta ir šičia. Mes gal per daug jausmingai, per daug emociniai į juos reagavome pilnai nesupratę visos padėties ir situacijos, kurios rėmuose tie įstatymai buvo priimti. Turime atsiminti, kad jie buvo priimti dar tuo metu kai Lietuva buvo okupuota. Tiesa, ji buvo pasiskelbusi nepriklausoma, tačiau jinaį buvo vistiek dar okupantų rankose ir kai kurie sprendimai, kai kurie įstatymai turėjo būti tokie, ko kie jie tuo metu buvo. Dabar, kaip matote, tos klaidos yra atitaisomos. Pilietybės klausimas jau atrodo išspręstas mūsų naudai. Apie jį šiandien daug negalėčiau ką pasakyti, kadangi dar nėra nustatyta nei procedūra, pagal kurią mes galėsime tą

pilietybę, jeigu norėsime, atgauti, nei pagaliau dar nėra tų dokumentų, kurie yra reikalingi tai pilietybei atgauti. Konkrečiai, galvojau apie Lietuvos užsienio pasus. Tie pasai dar nėra atspausdinti. Jie yra spausdinami. Pirmoji laida buvo atspausdinta, deja, su klaida. Antroji laida, tikėkimės, kito mėnesio bėgyje bus išėjusi pilna ir tuomet bus spaudoje paskelbta koku būdu ir kokia procedūra jūs, kurie norėsite, galėsite atgauti tą, ką visuomet turėjote.

Visų šių reiškinių šviesoje mums yra didelis pavojus prarasti pasitikėjimą tauta. O tai būtų, tur būt, didžiausia istoriniai nepateisinama klaida, nes tuo pačiu mes prarastume pasitikėjimą ir savimi. Visi besikurenčiai Lietuvai šiandien mes esame, gal būt, labiau reikalingi negu praeityje. Tiesa, dar nei jie, nei mes neesame pilnai suradę, išmąstę tolimesnę bendrą darbų kelią. Bet jis ateis. Kai vieni kitus ne tik geriau pažinsime, bet svarbiausia, geriau suprasime. O tam reikia ir širdies ir kantrybės. Gyvename perreklamąjį laikotarpį, kuris

labai sukelia abejones, neaiškumus, įtarimus. Už tai šiandien mūsų pagrindinis uždavinys yra išlikti ištikimais Lietuvai ir padėti jai dvasiniai atgimti.

Kartais galvoju, jog gal reikėtų tiesiog pamąstyti apie lietuvišką taikos korpų, kurio apimtyje į Lietuvą nuvažiuotų keli šimtai o gal ir keli tūkstančiai jaunesnių ir vyresnių žmonių, įvairių sričių specialistų ir nespecialistų ir savo buvimu bei savo pavyzdžiu parodytų kaip vakarų pasaulyje žmogus bendrauja su žmogumi, kaip tvarkomas politinis ir valstybinis gyvenimas, įvairios įstaigos bei įmonės, kaip kuriamos ekonominės institucijos, kaip vertinama ir praktikuojama darbo etika, kaip žmogus rūpinasi ir gerbia savo aplinką. Tokia pagalba gali būti stambesnė net už finansinę pagalbą, nes su ekonominės sistemos pasikeitimu, taip naujos rinkos išvystymu, savaime pradės kilti ir tautos gyvenimo lygis.

Tauta buvo sekmingai išmokusi kaip gyventi ir kaip išlikti gyva vergijoje. Dabar jai reikia išmokyti kaip gyventi laisvėje, nes su laisve ateina ir asmeninė atsakomybė. O gerų mokytojų ir pavyzdžių dar, deja, Lietuvoje mažai. Todėl ir drįstu šiandien kiekvieną klausti ar mes esame pakankamai pasiruošę ir pasiryžę šiam naujam uždaviniui?

P.s. Dirvos redakcija dėkoja mūsų bendradarbiui Pranui Jogai už konsulo kalbos įrašymą ir vėliau jos perkėlimą į Dirvos puslapius.

Grandinėle išpildant Vasario 16 minėjimo programą. Šoka Renė Motiejūnaitė – Booth, Ina Šilgalytė, R. Penkauskaitė ir L. Bilionas. V. Bacevičiaus nuotr.

DAINUOJANTI REVOLIUCIJA

Antanas Butkus

Sąjūdžio steigimo metu Lietuvoje vyko "Dainuojanti revoliucija" ir tautos dvasia prasiveržė iš socialistinio sąstingio. Tautinis atgimimas tapo natūraliu istoriniu reiškiniu, nes jame derinosi tautos prigimtis ir jos kultūrinė raida. Iš Caristinės imperijos Lietuvą žadino "Aušra" ir "Varpas". Vasario 16-tosios Aktą lėmė ne tik tautos energija, bet taip pat ir istorinės aplinkybės.

Antrasis Lietuvos prisikėlimo laikotarpis iki Kovo vienuoliktosios buvo greitis keltas, nes susikaupusi energija priklausė ne tik nuo aplinkybių, bet ir pati tauta tas aplinkybes paspartino. Antrą kartą tauta prisikėlė iš nemažiau galingos ir žiaurios imperijos lukšto. Tuo metu buvo spontaniška demokratija, kuri susidėjo iš intelektualinės, moralinės ir emocinės energijos susikcentravimo ir jis išsivystė į Tautos atgimimo idėją.

Atgimimo idėja gyveno tol, kol ji neatsimušė į valdžios ir turto materijas. Sąjūdžio iniciatyvinę grupę ir jo Seimo pirmąją tarybą įkvėpė idealizmas. Tuometinis avagardas, kurį sudarė 35 išrinktieji (akademikai bei profesoriai, mokslininkai ir menininkai, filosofai ir ekonomistai, rašytojai ir poetai bei žurnalistai), galvojo, apie Lietuvą ir kūrė jos ateities vaizdą.

Netrukus valdžia pradėjo atskirti idealistus nuo materialistų, romantikus nuo pragmatikų, steriliuosius nuo vulgariųjų, tik nevienodu santykiu. Atėjo sunkaus išbandymo metas ne tik valdžiai bet ir turtui. Atėjo metas, kai tikslas pateisina priemones ir dėlto persikreipė vertybių sistema.

Tautinio valstybingumo atkūrimas tapo tarsi savitiksliu, ir tai sukėlė valdžios siekimo aistrą, rašo Jokūbas Minkevičius (Kai tuometinis Sovietų sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas lankėsi Vilniuje, ir jis norėjo įsitikinti ar Lietuvos žmonės tikrai nori Nepriklausomybės, Jokūbas Minkevičius uždavė Gorbačioviui namų uždavinį). Tačiau tauta

gyvuoja ne tik vien savo valstybingumui. Fundamentali ir neatskiriama jos būties erdvė yra jos gamta, ūkis ir kultūra. Deja, kaip tik šiose srityse nepriklausoma valstybė iki šiol nepasireiškė savo teigiamais vaisiais. Visa ekonomika ir ypač žemės ūkis patyrė voliuntaristinio administravimo nuostolius. O kultūra bei švietimas ne tik nustumtas parašėn, daugelis mokytojų ir kultūros darbuotojų yra puolami agresyvių provincialinių politikierių, skundėsi Aukščiausioje Taryboje Kultūros ministras Darius Kuolys. Anot jo, kūrybos dvasią keičia neapykantos, kovos ir labai raiški akultūriškumo nuostata.

Susirūpinęs ministras konstatuoja labai kritišką, grėsmingą Lietuvos kultūrai padėtį, kartu atkreipdamas dėmesį į tai, jog valstybės institucijų aplinka vis labiau darosi nešvanki ir kad susidaro gana grėsminga situacija demokratiniam Lietuvos valstybingumui.

Filosofas Arvydas Juozaitis, komentuodams Trečiojo Sąjūdžio suvažiavimą pasakė: "Ar gali ką nors medkirtys, kai prieš jo akis nebelieka miško? Įsivaizduojamas Sąjūdis tuo tarpu darbuojasi toliau – įsivaizduojamo miško vietoje."

Sąjūdžio suvažiavimas turėjo prisiminti tai, kas buvo nuspręsta ir užmiršta: rinkimai į Seimą, daugpartinė sistema, valdžios pasidalijimą, parlamentinę Respubliką. Bet visa tai paliko paraštėse. Paviršiuje galutinai suiformavo begalinis valdžios ir valdymo alkis.

Šiuo metu dar rusena viltis, kad lietuviškoji diktatūra neateis, rašo A.J., bet ši viltis jau labai menka. Žmonės yra gyvi savuoju mąstymu ir viltimi, bet jau ir į tai pasikėsinta. Kol kas tai daroma dar ne atvira prievarta, bet populiariausiu būdu – baimės atmosferos kurstymu. Įdiegiama kasdien, visais įmanomais būdais, diegiama iš tribūnų, valstybinių laikraščių, mitinguose ir suvažiavimuose, rašo Arvydas Juozaitis.

Vasario 16-tosios proga

Vasario pradžioje Beck Kultūros Centre, Lakewood, Ohio, buvo atidaryta Textilės Meno Sąjungos metinė paroda. Ši Sąjunga yra Clevelando Meno Muziejaus padalinys, todėl darbų autoriai turi priklausyti ne tik Textilės Meno Sąjungai, bet ir Clevelando Meno Muziejui. Darbus parodai atrinko meno žinovų komisija.

Parodoje išstatyti 45 autorių 75 darbai.

Galime pasidžiaugti, kad šioje parodoje dalyvauja Rūta Butkutė Marino su savo dviem darbais "Sraigų šokis" ir "Tylūs kriokliai". Jos meno žanras "wallhanging quilts". Rūtos darbuose matome tradicinį raštą jos fantazijos dėka tampantį įspūdingu kūrinio. Norinčius turėti malonumą, kviečiame apsilankyti. Paroda vyks iki kovo 8 dienos, erdvoje ir ištaigingoje salėje, Beck Centre, 17801 Detroit Ave., Lakewood. Įėjimas nemokamas.

Danutė Macevičienė

prisiminkime pirmąją Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį ir palyginkime ją su tuo, ką turime šiandien. Turbūt visi sutiksime, kad anuomet išsirutuliuoti į pilną Nepriklausomybę ir laisvę buvo žymiai sunkiau, nes tuomet Lietuvą drąskė bermontininkai, lenkai ir kiti Didžiojo karo dezertirai. Gi Lietuvos žmonių tautinis susipratimas tuomet buvo palyginamai nedidelis. O vienok jos sūnūs narsiai kovojo ir atrėmė apguliusį priešą ir krauju atpirkdami išsikovojo laisvę. Tuomet iš griuvėsių atsistatė Lietuvos ūkis, o žemės ūkyje Lietuva per Nepriklausomybės metus padarė didžiausią pažangą Europoje. Švietimas ir kultūra sužibėjo.

Dabartinis nepasitenkinimas, gal daugiau nekantrumas ir nedatekliai apima Lietuvos žmones gal dar ir dėl to, kad, teoretiškai imant, Lietuva turi visus atributus išsirutuliuoti į laisvą ir nepriklausomą valstybę.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS IR PARODA

Lietuvos Laisvės forumas pietvakarių Floridoje apima Ft. Meyers, Bonita Springs, Cape Coral, Naples, Marco Island ir kitas tos apylinkės vietas. Kiekvienoje tų vietovių yra tik maža saujelė lietuvių, bet ir negausus lietuvių būrys stengiasi iškelti amerikiečių spaudoje ir žinyboje Lietuvos sunkų kelią kovoje už nepriklausomybę. Dabar, Lietuvai vėl atstačius nepriklausomybę, Forumas kelia viešumon Lietuvos de-

kurioje žmonės būtų laimingi. Mūsų geografinė ir politinė padėtis, kai pasaulis mus laiko pavyzdžiu, suteikia visas galimybes tapti pavyzdžiu Rytų Europos valstybėms, ypatingai naujoms Sandraugos respublikoms. Vien tranzitas tarp Rytų ir Vakarų ir turizmas – tai ateities didžiulis turtas.

mokratizacijos ir ekonominio atstatymo svarbą.

Lietuvos Laisvės Forumas ruošia atgautos Nepriklausomybės minėjimą kovo 28 dieną, 2 val p.p., First Federal Banko salėje, Ft. Myers. Visi kviečiami dalyvauti, ypač lietuviai, kurie iš kitur atvažiuavę vieši šioje apylinkėje.

Ta pačia proga yra ruošiamas Lietuvos parodėlė Ft. Myers viešojoje bibliotekoje, kuri tęsis visą kovo mėnesį. Parodėleje bus išstatyti lievuviški ornamentai, papuošalai ir informaciniai spausdiniai apie laisvąją Lietuvą.

V. Chainas

Dalia Dzikiene, Hartfordo "Berželio" šokių grupės mokytoja ir Tautinių Šokių Instituto pirmininkė, yra IX-tosios Išeivijos Lietuvių Tautinių Šokių Šventės meno vadovė.

Palm Beach apylinkės (Floridoje) lietuviai sveikina Petrą Geniušą pirmosios premijos laureatą VI-ame Tarptautiniame piano konkurse

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam daugiadėdus darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

VEIKLA JUNGHTINĖSE TAUTOSE

DIPLOMATINIS PRIĖMIMAS JUNGHTINĖSE TAUTOSE

Sekdama Jungtinių Tautų tradiciją, Lietuva paminėjo savo nepriklausomybės dieną diplomatinio priėmimo. Į priėmimą, įvykusį vasario 19 d. Jungtinių Tautų delegatų salėje, atvyko tarp 200 – 300 svečių, jų tarpe ambasadoriai iš Alžyro, Bahraino, Baltarusijos, Belgijos, Kanados, Kolumbijos, Kosta Rikos, Čekoslovakijos, Danijos, Estijos, Islandijos, Indijos, Indonezijos, Irano, Izraelio, Italijos, Latvijos, Lichtenštaino, Olandijos, Naujosios Zelandijos, Norvegijos, Lenkijos, Korėjos, Rumunijos, Pietų Afrikos, Ispanijos, Togo, Tunizijos, Turkijos ir Ukrainos. Generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali bei Soumijos, Vengrijos, Airijos, Japonijos, Mauritanijos, Filipinų, Singaporo, Švedijos, Rusijos Federacijos, Didžiosios Britanijos ir JAV bių ambasadoriai, negalėję priėmimą dalyvauti, pasiuntė savo emisarus. Priėmimą dalyvavo ir kiti diplomatai, JT-ų organų atstovai, kaip pvz. iš Saugumo tarybos, spaudos atstovai iš CBS, The New York Times ir TASSo, keli prekybininkai bei išeivijos lietuviai.

PAREIŠKIMAI DĖL KARIUOMENĖS IŠVEDIMO

Lietuvos, Latvijos ir Rusijos ambasadoriai Jungtinėse Tautose vasario 13 d. New Yorke pasirašė bendrus pareiškimus kariuomenės išvedimo klausimu, praneša Lietuvos Misija Jungtinėse Tautose. Šie pareiškimai, signatarams prašant, vasario 14 d. buvo paskleisti kaip oficialūs Saugumo Tarybos dokumentai.

Prisimindami 1991 gruodžio mėn. 13 d. skleistą dokumentą, kuriuo Baltijos atstovai Jungtinėse Tautose perspėjo Saugumo Tarybą dėl pavojingos padėties, egzistuojant galimybei, kad buvusi Sąjunga nebegalės toliau valdyti savo kariuomenės, esančios Baltijos valstybėse, šiuo naujuoju

kreipimusi buvo norima paskelbti, kad prasidėjo derybos kariuomenės išvedimo klausimu.

Lydraštyje adresuotame generaliniam sekretoriui Boutros Boutros-Ghali, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis ir Rusijos Federacijos ambasadorius Yuli Vorontsov praneša, kad sausio 31 d. Vilniuje įvyko Lietuvos ir Rusijos delegacijų darbo susitikimas svarstyti buvusios SSR Sąjungos ginkluotųjų pajėgų dalių išvedimą iš Lietuvos. Prie jų lydraščio prijungtas Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos valstybinių delegacijų darbo susitikimo komunikatas rusų ir anglų kalbomis.

Apie Latvijos–Rusijos delegacijų susitikimą Rygoje, Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis su Rusijos ambasadorium pasirašė panašų dokument, kuris kaip ir Lietuvos–Rusijos komunikatas, vasario 14 d. buvo paskleistas per Saugumo Tarybos tarptautinį tinklą.

Rusijos ambasadorius Vorontsov sveikino šią Lietuvos iniciatyvą, pridurdamas, kad tai bus įrodymas, jog Lietuva, Latvija ir Rusija eina konstruktyvaus dialogo keliu siekiant šį jautrų klausimą išspręsti. Pusvalandį trukęs draugiškas susitikimas įvyko buvusios SSR Sąjungos Misijos, dabar Rusijos Federacijos, Baltarusijos ir Ukrainos, patalpose.

LIETUVA REMIA BUVUSIŲ SOVIETŲ SĄJUNGOS RESPUBLIKŲ ISTOJIMĄ Į JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJĄ

Lietuvos Respublika, pati tik prieš penkis mėnesius įstojęs į Jungtinių Tautų Organizaciją, šiandien pranešė JT sekretoriui savo norą priimti septynias buvusias Sovietų Sąjungos respublikas į Jungtinių Tautų Organizaciją. Pasak Lietuvos respublikos Ambasadoriaus Jungtinėms Tautoms Aniceto Simučio, Lietuvos parama šioms naujoms valstybėms yra "gražus naujos

Šių metų sausio mėnesio pradžioje savo skaitytojus pasiekė Šiaurės Amerikos Lietuvių Muzikos Sąjungos leidinys, išeinantis kartą metuose – "Muzikos Žinios" numeris 242, skirtas 1991 metams.

Tame leidinyje Jonas Žukas pristato garsų prancūzų kompozitorių, koncertinį vargonų virtuozą, autorių Marcel Dupre. J. Žukas 4 metus pas Marcel Dupre studijavo vargonus. Per tą laiką spėjęs jį gerai pažinti, straipsnį pradeda: "Marcel Dupre (1886-1971) buvo išskirtinė asmenybė vargonų muzikos istorijoje ir ji reikalinga platesnio aptarimo, nes tokio vargonininko pasaulis neturėjo nuo Bacho laikų".

Kitas straipsnis "Fortepijonas – tai altorius", yra skirtas paminėti Igno Prielgausko 120-tąsias gimimo metines. Straipsnio autorė Danutė Petrauskaitė, šalia kompozitoriaus biografijos rašo apie jo pažiūras į meną, kūrybą, dėstymo metodiką, atlikimo techniką.

Apie "Tėviškės" choro Chicagoje 40-ties metų jubiliejingą veiklą rašo Jurgis Lampsaitis.

Toliau, vėl Danutė Pet-

Jungtinių Tautų narės geros valios žestas.

Š.m. vasario 28 d. įvyks nepaprastoji Generalinės Asamblėjos sesija priimti Armeniją, Kazachstaną, Kirgizstaną, Moldovą, Tadžikistaną, Turkmenistaną ir Uzbekistaną į pasaulinės organizacijos narių eiles. Rusijos Federacija, Baltarusija ir Ukraina globoja Centrinės Azijos respublikų ir Armenijos istojimo bylą, o Moldovos rezoliucijos iniciatorė – Romunija.

Priėmus naujas valstybes, Jungtinių Tautų Organizacijai priklausys 173 valstybės.

Į "MUZIKOS ŽINIAS" PAŽVELGUS

P. Palys

rauskaite straipsnį pavadinusi "Pažymėtas Mūzos ir Vyčio Ženklu", net per septynių leidinio puslapius, išvalgiai aptaria Juozo Stroliaus muzikinę veiklą.

Apie dirigentą, jo pasirašymą ir jo paskirtį, straipsnyje "Keli dirigento privatumai", rašo Stasys Sližys.

Skyriuje "Mokslas", kuri redaguoja Lorėta Venslauskienė, yra pateikta istorinė medžiaga, iš Juozo Žilevičiaus ir Juozo Kreivėno lietuviškos muzikos archyvo, apie Juozą Kalvaitį. Ten jis pristatomas, kaip pirmas sukūręs lietuviškas mišias mišiam chorui su vargonais. Tų mišių užrašas taip skamba: "Misijos ant paminklo sukaktuviu 5-kiu szimtu metu nuo apkriksztijimo Lietuvos paskirtos Kunigui Strazdeliui nabasznikui sudetojui "Pulkim ant Keliu" paraszė Juozapas Kalvajtis 1886, Tilzė. Iszdawėjo kaszta spausta pas Weyeri & Amolda." (Šių mišių gaidos yra priedas prie "Muzikos Žinių").

Dr. Leonardas Šimutis straipsnyje "Juozas Žilevičius buvo man kaip tėvas, rašo apie J. Žilevičių ir prisimena jo 100 metų gimimo sukaktį.

Pabaigoje keletas trumpų žinučių.

Leidinyje yra atspausdinti penkių muzikų nuotraukos, kurie švenčia savo brandaus amžiaus sukaktį, o dešimties muzikų nuotraukos tų, kurie 1991 metais iškeliavo į amžinybę.

"Muzikos Žinių" viršelį puošia operų vertėjo į lietuvių kalbą, solisto Stasio Santvaro nuotrauka.

"Muzikos Žinios", su savo svaria medžiaga, rūpes

tingai redaktorių Kazio Skaisgario ir Stasio Slyžio suredaguota skoningai, gerame popieriuje išleista, maloni paimti į rankas. Gal tik aukotojų pavardėms surašyti būtų geriau tikėtis kur nors kitoje leidinio vietoje. Dabar, surašius užpakalinio viršelio išorinėje pusėje, jis tampa labai sumargintas ir ne atrodo kad tai būtų viršelis.

Nežiūrint, kad "Muzikos Žinios", kaip iš pavadinimo galima spręsti, skiriamos muzikams, jos bus įdomiai skaitomos ir tų, kurie tik muzika įdomaujasi.

"Muzikos Žinias" galima užsisakyti rašant administratoriui Antanui Giedraičiui, 7310 South California Ave., Chicago, IL 60629

1992 m. sausio 24 d.

PANEVĖŽIO KRAŠTIEČIAI

Lietuvių tauta, nusimetusi dešimtmečių okupacijos jungą, sugriovę ir geležinę uždangą, skyrusią mus nuo civilizuočių Vakarų. Neišblėsę tėvynės, tėviškės, gimtųjų namų ilgesys skatina aplankyti brangias širdžiai vietas, atgaivinti ir palaikyti ryšius su tėviškėmis arba net grįžti į brangią tėvų žemę.

1991 m. rugsėjo mėnesį susikūrė Panevėžio kraštiečių draugija (P.K.D.), kuri ir numato burti kraštiečius, organizuoti susitikimus, keistis informacija, burti bendrai kultūrinei veiklai, pagal galimybes kaupti literatūros ir meno palikimą bei kultūrinės vertybes, kad jos nedingtų, kad nebūtų paliktos užmarščiai.

Mieli Panevėžio krašto, panevėžietiškos kilmės žemiečiai! Kviečiame atviram ir nuoširdžiam bendravimui, asmeniniams ryšiams ir pažintims, kultūrinės, dvasinės ir gyvenimiškos patirties pasidalinimui. Numatoma 1992 m. liepos 24-27 d.d. surengti kraštiečių suvažiavimą. Norinčių atvykti prašom iš anksto informuoti mus PK Draugijos pirmininko adresu:

Bonifacas Ruželė
Žemaičių, 21-28
5307, Panevėžys
LITHUANIA

Norėtume turėti trumpą informaciją apie atvykstančius; būtent: adresą, užsiėmimą – interesus, amžių, ar reikalingas viešbutis, ar suktų apsigyventi panevėžiečių šeimose, kelioms dienoms atvyksta.

Laukiame Jūsų laiško.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345
ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

DO YOU INVEST IN STOCKS, TAX-FREE BONDS,
AND/OR MUTUAL FUNDS?
DO YOU WANT TO PUT YOUR MONEY TO WORK?
WE ARE PLEASED TO SERVE LARGE OR SMALL
INVESTORS

LOWEST COMMISSIONS IN CLEVELAND

D A P C O S E C U R I T I E S

Tel: (216) 932-6100 Fax: (216) 932-5236

MEMBERS NASD – SIPC

AMERIKOS KARO VETERANŲ PAGALBA LIETUVAI

JAV Karo veteranų administracija paruošė medicinės pagalbos Lietuvai projektą. Projektą suorganizavo ir tvarko karo veteranų ministras Edward Derwinski.

Šiame medicinės pagalbos projekte yra numatyta tarp 3,5-4 milijonų dolerių vertės įvairių medicinos instrumentų, aparatų, vaistų, ir t.t. perdavimas Lietuvos universitetų ir kelių provincijos miestų ligoninėms. Taip pat yra numatyta, kad dvi mokomosios-universitetinės JAV karo veteranų ligoninės bandys sudaryti artimą akademinio ir gydytojų pasikeitimo programą su dviem universitetinėm Lietuvos ligoninėmis (bendradarbiavimo principas – kaip "sister hospitals"). Tai būtų ypatingai svarbu lietuviams gydytojams, nes jie turėtų progą stažuotis keletą mėnesių Amerikos karo veteranų ligoninėse ir susipažinti su Amerikos medicinos programa. Prezidento Bush administracija šį projektą patvirtino.

Ministro E. Derwinskio yra sudaryta komisija projekto praktiškiam įvykdymui, kuriai kaip ministro E. Derwinskio patarėjas ir konsultantas vadovauja Dr. Kazys Bobelis, žinomas Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas ir gydytojas chirurgas. Komisijoje taip pat dalyvauja: James W. Holsinger, M.D. – veteranų vyriausias gydytojas, Roger Shannon – veteranų ligoninių radiologijos direktorius, John Fears – direktorius veteranų ligoninėms, Irwin Pernick – ministro E. Derwinskio patarėjas.

Ši delegacija išvyksta į Lietuvą 1992 m. kovo 6 d. aplankyti Vilniaus ir Kauno universitetų ligonines ir dvi išrinktas provincijos ligonines, bei susipažinti su medicinos stoviu Lietuvoje. Kovo 11 d. yra numatytas bendras posėdis su Lietuvos gydytojais ir sveikatos ministerijos atstovais aptarti Lietuvos medicinos stovį ir tvarkymą anksčiau minėto projekto.

Dr. K. Bobelis išvyksta į Lietuvą anksčiau, kad galėtų paruošti programą visos delegacijos priėmimui ir apsilankymui Lietuvoje. Dr. Bobelis jau turėjo šiuo reikalu pasitarimus su Vilniaus universiteto medicinos fakulteto dekanu prof. dr. Čes

Buvę Sibiro tremtiniai susitikę Clevelande Dievo Motinos parapijos kavinėje. Iš kairės seselė Nijolė Sadūnaitė, Kazimiera Perednienė, Judita ir Povilas Pečiulaičiai. V. Bacovičiaus nuotr.

ŽAIDIMAS VIS GERĖJA

Mūsiškis krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, kuris žaidžia už Golden State "Warriors" profesionalų komandą NBA lygoje, šį sezoną daro pastebimą pažangą ir didina įmestų krepšiu vidurkį. Dabar jis skaitomas pačiu geriausiu "šeštuoju" (pirmuoju atsarginiu) iš visų NBA lygos krepšininkų, turintis aukščiausią pelnytų krepšiu vidurkį (sausio 26 d. duomenimis buvo 18.8 taškai per vienerias rungtynes). Reikia pažymėti, kad kai kuriose komandose tokio aukšto vidurkio nėra pasiekę patys geriausi (rezultatyviausieji) pagrindiniai žaidėjai.

Tik Kalėdų – Naujųjų Metų laikotarpyje mūsiškis buvo prigriebęs gripas ir jo pasirodymai tame perijode buvo kuklesni (šioje lygoje normaliai reikia žaisti, nors ir turint temperatūros). Su Marčiulioniu besikalbant telefonu sausio pradžioje paaiškėjo, kad jo sveikata jau buvo pagerėjusi ir jis pradėjo krepšinio žinovus stebinti savo veržlumu ir rezultatais.

Kuomet "Warriors" komandos treneris Nelsonas sugalvojo iškeisti vieną iš geriausiųjų savo krepšininkų – Ridmondą į naująją Owens, daugeliui toks mostas atrodė nesuprantamas, nes Richmond, Mullino ir Hardaway trejetukas buvo pats geriausias lygoje. Tačiau netrukus paaiškėjo, kad Richmondo vietą gali pūtikiai užimti Marčiulionis ir jau prieš Naujus Metus naujasis trejetukas (su Marčiulioniu) su 67.9 taškų vidurkiu vėl buvo geriausias lygoje (dabar šis vidurkis pa-

niu, dr. Stase Mieželyte ir sveikatos ministerijos užsienio reikalų vadovu dr. Valavičiumi. Dr. Bobelis taip pat tuo reikalu konsultuos ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį. (ELTA)

augo iki 69.0 taškų).

Kai kuriose rungtynėse, pav. prieš Dallas Marčiulionis pelnė 28 taškus (8 patikymai iš 10, o baudų – 12 iš 13). Žaidžiant prieš San Antonio mūsiškis pelnė 29 taškus (10 iš 17 ir 8 iš 8). Tai yra tikrai meistriški pasiekimai, kokių net ir NBA lygos geriausi žaidėjai ne visada gali pademonstruoti.

Savo komandoje Marčiulionis pagal rezultatyvumą yra trečiasis komandoje, tuoj po Mullin – 26.6 ir Hardaway – 23.7. Beje, šie du žaidėjai pateko į NBA lygos Vakarų konferencijos "All-Stars" rinktinę. Tačiau tie du žaidėjai aikštelėje išbuvo žymiai ilgiau negu Marčiulionis. Mullins 1418 minučių, Hardaway – 1417, o Marčiulionis – tik 1039 minučių. Bet pagal įmestus taškus skirtumas ne toks didelis: Mullin – 904, Hardaway – 806, Marčiulionio – 633. Sekantis komandoje atsilikęs gana toli, yra Owens 394 taškai (12.3 vidurkis).

Reikia pažymėti, kad kurį laiką Marčiulionis buvo komandos startuojančiame penketuke, tačiau treneris patyrė, jog tose rungtynėse Marčiulionis greitai "perdega" – išsifoluoja, žaidžia nervingai, tai vėl jis buvo gražintas į "šeštojo" žaidėjo rolę, kur Marčiulionis, kaip jau buvo minėta, yra geriausias lygoje ir jis, pagal įmestus taškus, pralenkia daugelio komandų startuojančius žaidėjus.

Anksčiau apie Marčiulionio daugumoje rašydavo tik Kalifornijos spauda, tačiau dabar apie jį vis daugiau už-

simena ir kitų miestų laikraščiai. Kai kuri iš tos spaudos pažymi, jog Marčiulionis yra vienas iš didžiausių "kaltininkų" dėl kurio Warriors komanda net iki šiai dienai yra NBA lygos Vakarų konferencijos pirmoje vietoje. Sausio 23 d. duomenimis. Warriors tvirtai buvo pirmoje vietoje su 26-10 laimėtų – pralaimėtų rungtynių santykiu. Toliauėjo Portlandas 26-13, Phoenix – 26-15, Los Angeles Lakers 23-16 ir kt.

Neseniai mus pasiekusia me "Warriors" klubo išleis-

tame spalvotame, mėnesiniame kalendoriuje Marčiulionio yra pašvęstas spalio mėnuo su dvejomis jo nuotraukomis. Beje, čia tarp kitų svečių yra paminėtas ir Marčiulionio gimtadienis – birželio 13-jį diena. Yra ir kiti Marčiulionio duomenys: ūgis 6 pėdos ir 5 coliai, svoris – 200 svarų, o kolegija – "Lithuania".

Marčiulionio atvaizdą randame ir ant Warriors komandos rungtynių tvarkaraščio leidinuko ir ant klubo bilietų. E. Šulaitis

LIETUVOS OLIMPIEČIAI REIKALINGI FINANSINĖS PARAMOS

Kaip žinome, žiemos XVI-se olimpinėse žaidynėse, Albertville Lietuvą atstovavo 6 sportininkai. Barcelonos olimpinėse žaidynėse Lietuvai kontingentas skirtas 40-čiai sportininkų. Ten ruošiamasi dalyvauti, jeigu atrankiniame turnyre bus išsikovota teisė, su stipria krepšinio rinktine. Išlaidos yra milžiniškos ir kraštui tapusiam neseniai nepriklausomam, šiuo metu yra sunku visa tai pakelti.

Žinoma, kad JAV-se jau yra įsteigtas Lietuvos Olimpinių Fondas. Jam vadovauja Valdas Adamkus, Lietuvos Tautinio Olimpino Komiteto įgaliotinis JAV-se. LTOK yra atidaręs specialią sąskaitą Chicago's Standard Federal banke, kurios numeris yra 1101310331 ir adresas: Standard Federal Bank, 4192 Archer Ave., Chicago, IL 60632. Visi aukotojai gaus pakvitavimus. Čekius rašyti: Lithuanian National Olympic Fund.

Kanadoje, ŠALFASS-gos centro valdybos iniciatyva yra baigiamas organizuoti tam pačiam tikslui komitetas, kuris ribosis aukų rinkimu Kanadoje. Taigi, ŠALFASS-gos c. valdyba prašo visus mūsų sporto klubus JAV-se, remti Lietuvos

Tautinį Olimpinių Fondą ir prisidėti prie aukų vajaus. ŠALFASS-gos c.v. p-kas

Audrius Šileika
Gener. sekretorius
Algirdas Bielskus

**A t n a u j i n d a m i
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:**

Apyns V., Clinton	10.00
Butkus P., Largo	20.00
Chesonis R., Fishers	10.00
Garmus V., Juno Isles	5.00
Kasaitis D., Baltimore	20.00
Kubill G., Phila	100.00
Lazdinis G., Euclid	25.00
Radas J., Livonia	10.00
Šepetys M., Farmington	10.00
Šilgalis E.R., Euclid	5.00
Stasiūnienė L., Chicago	5.00
Stepas E., Wilby Hill	10.00
Sukys P., Kearny	20.00
Sulaitis J., St. Pete	25.00
Tallat-Kelpša F., Chicago	10.00
Taoras J., St. Pete	10.00
Valiukėnas G., Chicago	10.00
L.B. Bostono Apylinkė	25.00
BALFas	25.00
Alseika D., Burbank	5.00
Briedis B.Chicago	10.00
Glebus J., Clevelandas	10.00
Gobis P., Dearborn Hts.	10.00
Guzulaitis R., Indianapolis	10.00
Laikūnas K., Chicago	5.00
Landfield J., Honolulu	5.00
Penkauskienė A., Clev.	10.00
Suvaizdis H., Cicero	10.00
Ulinskaitė M., Rochester	10.00

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

1040 U.S. Individual Income Tax Return 91

**SERVICING
INDIVIDUALS and
SMALL
BUSINESSES**

Diane Stimburys
Accounting Services
Enrolled Agent

943-6610

28080 Chardon Road, Suite 206
Willoughby Hills, OH 44092

Reasonable Returns at Reasonable
Rates – Call for YOUR Appointment!

**TIK .79 CENTAI
SVARAS**

už siuntinių persiuntimą į
LIETUVĄ su pristatymu į
namus. Savo daiktus siųs-
kite mums paštu arba UPS.
Minimumas \$20.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

LAISVINIMAS

VLADAS VJUEIKIS

Visi, kurie atplaukia į Ameriką, televizijoje, laikraščiuose ar šiaip sau kur kalbėdami, prisimena, kad pirmas dalykas, kurį jie pamatė Amerikoje, buvo laisvės statula. Ji visus atkeliauja į jausmus sutinka. Tas jiems taip įsiminga į galvą, kad jie visą gyvenimą prisimena.

Įtariu, kad šiek tiek meluoja. Dažnai būna rūkas, tad kaip matysi. Arba atplauki naktį. Tai dar blogiau. Paskui ta dama su žibintu, dažnai matoma knygoje, laikraščiuose ir bet kur kitur. Taip ir man atsitiko. Nemačiau aš jos. Tad teko ieškoti kitų gražių išpūdžių. Vos atvykęs į Brooklyną, buvau pakviestas į labai malonias lietuviško veikėjo sūnaus vestuves. Ne dėl to, kad buvau giminė ar labai stiprus veikėjas, bet kad norėjo pamatyti, kaip tas grynorius atrodo. Taigi ir nuvykau į vestuves. Ir labai prastoje būklėje atsidūriau, kada už jaunųjų torto mažą gabalėlį, pagal brookliniečių papročius, reikia išmesti mažiausiai dešimtynę. (Tada doleris buvo vertingesnis. Dabar neapsieitum be šimtinės). Tai gi. O tada nei dešimtinės, net nei dolerio nebuvo kišenėje. Dypukiško sumanymo dėka prasmukau pro šį reikalą gana sklandžiai. Nors jaunųjų torto negavau, bet intensyviai kramsnojavau visus kitus patiekalus. Kai kurių net pavadinimo nežinojau nei iš ko jie sufabrikuoti. Bet pasitikėjau šeiminkais. Negi vestuvėse ims vaišinti blogais patiekalais.

Bet tokios iškilmės nesiriboja vien tik kramsnojimui. Vestuvių dirigentas, kuris buvo tituluojamas ceremonijų meisteriu, pareiškė, kad seka labai svarbus pranešimas. Ir mano naujoji ausiai tikrai buvo labai svarbus. Buvo perskaityta Amerikos prezidento atsakymas į pakvietimą dalyvauti vestuvėse. Sakėsi, jog labai apgailestauja kad neturi laiko, bet labai sveikina jaunuosius ir linki laimės.

Šioje vietoje man užkliuvo kažkurio skausmo patiekalo kasnis burnoje. Apstulbau. Tik pamanyk, tu grynoriau, atkakęs iš Europos. Pats prezidentas atsiprašo, kad negali dalyvauti. Žinoma, aš užjaučiau nabagą. Tiek reikalų ir gal visai neįdomių. Turi praleisti gerą nugėrimą ir pasišokimą dėl kokių kasdienių galvą sukančių niekniekių.

Taigi, tokių minčių vado vaudamasis labai įnykau į

veiklą. Su plakatais vaikščiojau, rašiau ir piešiau, kitokių veiksmus išdarinėjau, kad atkreiptiau Amerikos prezidento akis Lietuvos nepriklausomybės reikalui. Ir vis tikėjau, kad atsiras jam laiko. Ir taip pusšimtį metų. Ir telegramas rašiau. Ne tik prezidentui, bet ir senatoriams, kongresmonams ir visiems, kuriuos mūsų lietuviški politikieriai nurodė. Nemažai išleidau dolerių pašto ženklams ir kitkam. Kai pagalvoju, už tuos pinigus šiandien Lietuvoje dvarėlį galėčiau nusipirkti. Bet tiek to, kur mūsų nepradinksta.

O tie amerikoniški politikieriai mus už nosies vedžiojo. Nepriklausomybės šventės progomis vienas kitas ateidavo pakalbėti. Tokia jau mada. Ypatingai jų apstu buvo rinkiminiais metais. Ir jeigu kuris lietuviškai dar "labas" pasakydavo, mūsų entuziazmas pasiekdavo debesis. Va šitas tikrai rūpinasi, kad Lietuva būtų laisva. Bene du prezidentai savo žmonas atsiuntė, kad mus bent kiek pradžiugintų. Ir džiaugėmės iki pasiučimo.

Retkarčiasis pareiškėdavo, kad nepripažįsta Lietuvos okupacijos, bet labai ramiai Stalinui atidavė visą Europą. Būtų ir okupaciją pripažinę jeigu Stalinas būtų paspaudęs. Bet kam jis spaus jei ir taip viską turi.

O vienas iš prezidentų net Chicagoje 69-toje gatvėje apsilankė ir lietuvišką kugelį ar cepelinus valgė. Tada tai pakilo entuziazmas. Štai kur lietuvių tikras draugas. Vos neperplyšom besaukdami valio. Kugelio privalgė ir užmiršo, kur tie lietuviai, kur Lietuva. Išrinktieji paprastai užmiršta pažadus.

Ir taip pusšimtį metų. Pažadai, iliuzijos, viltis... Rankes prarimom, akelės pražiūrėjom, o tie pažadai, kaip liko pažadais, taip ir užmigo. O mes labai kantūs. Beldžiame į uždarytas duris.

Ir staiga. Baisi audra. Sovietija sugriuvo. Lietuviai reikalauja laisvės. O Amerikos prezidentas laukia ką pasakys jo geras draugas Gorbačiovas. Sovietiniai tankai traukia lietuvius. O ką Amerikos prezidentas daro? Sako... "Atsitiko, atsitiko. Matyt tie lietuviai nepaklusnūs. Tik jau daugiau nedaryk, mano drauge, gavai Nobelio premiją ir dabar toks kvailas įvykis. Gal netyčia".

O taip įvyksta, kad Lietuva pati išlaisvėja. Amerikos

GYVENIMIŠKOS ĮVAIRENybės

Gėrardas Juškėnas

VATIKANAS NESKIRIA NAUJŲ VYSKUPŲ

1990 m. liepos mėn. vysk. James Lyke iš Clevelando diecezijos buvo paskirtas Atlantos vyskupijos administratoriumi ir vėliau arkivyskupu.

Jo vieton Clevelando diecezija prašė Vatikaną skirti kitą vyskupą pagalbininką Clevelando miesto regionui. Sausio mėn. gautas neigiamas atsakymas iš arkivyskupo Agostino Cacciavillan, Apaštališkojo Pro-Nuncijaus Washington, esą šiuo metu turima per daug vyskupų pagalbininkų Jungtinėse Valstybėse ir iš viso pasaulyje.

Šią žinią sekė kita – dar vienas Clevelando diecezijos vyskupas pagalbininkas

prezidentas lukuriuoja. Laukia ką Gorbačiovas pasakys. O Gorbačiovas nekvalas. Jį žmonelė gerai išprūsino. Jis skaitė istoriją. Ir gerai žinojo kad amerikiečiai labai lengvai, besišypsodami neria sau kilpą ant kaklo. Staliną gelbėjo, tad kodėl jam nepadės.

O paskui viskas susimaišė. Ką gi darysi. Teko ir Amerikos prezidentui pripažinti. Tik kyla klausimas, ką Amerikos politikieriai dabar žadės lietuviams, gaudydami jų balsus. Per pusšimtį metų pripratę šaukti apie būsimą Lietuvos nepriklausomybę, kurią jie savo rankomis mums duos, ką dabar sakys? Reikės gerokai pagalvoti. O tai jiems labai sunku. O ką darys gubernatoriai ir miestų majorai su savo trafaričinėmis kasmetinėmis rezoliucijomis? Kaip jas pakeisti, jeigu jos įrašytos į kompiuterius. Dar ilgus metus girdėsime iš jų kaip reikia Lietuvą laisvinti...

yra iškeliamas ir skiriamas vyskupu į Steubenville, Oh. Clevelando vysk. Ant. Pilla kviečia dvasininkus, vienuolius ir pasauliečius siųsti jam patarimus, kaip reikėtų pakeisti diecezijos administravimą.

KARALIENEI SUKAKO 65 METAI

Londonė iškilmingai šventė karalienės Elžbetos II 65-ji gimtadienį su paradais ir patrankų saljutais. Tačiau ji to nematė, nes tuo laiku lankė Snettisham vėžiu sergančiųjų ligonių prieglaudą. Ji savo gimtadienį nelaikė dideliu įvykiu, o savo pareigas pavadino – "job for life". Toks jos sprendimas dar ilgam atidės sosto įpėdinio princo Charles (43m.) atėjimą į britų sostą Karalienės Viktorijos sūnus Edvardas turėjo laukti 59 m., kol tapo karalium Edvardu VII.

INDIANOJE 99 ERELIAI

Kasmet sausio pradžioje JAV-bėse atliekamas viduržiemio erelių surašymas. Tuo laiku erelius skaičiuoja jų stebėtojai žemėje, valtyse arba iš malūnsparnių. Indijos valstybėje šiemet suskaičiuoti 99 plikagalviai ereliai. 1989 m. toje valstybėje buvo rasti 95 ereliai. Daugiausia žiemojančių erelių buvo suskaičiuota pietvakarinėje Indianos dalyje.

PUŠĖ PLIENO GAMINTOJŲ UŽSIDARYS

Armco Steel Co. savo darbininkams – Middletown Works, OH. ir tautojams – Ashland, KY. buvo surengę specialius seminarus. Kalbėtojai įspėjo, kad jų bendrovė esanti blogoje padėtyje, gamyba turėtų pakilti. Iš virš 20 JAV plieno gamyklų pusė vargu ar išliks po 10-ties metų. Plieno

kainos esančios per aukštos, o jo kokybė turėtų pagerėti. Su nauja technologija ir labai glaudžiu darbdavių ir darbininkų unijos bendradarbiavimu bus bandoma išsilaikyti. Seminaro kalbėtojai buvo labai atviri dėl apsiniaukusių ateities.

MUSELIŲ PADARYTI NUOSTOLIAI

Kalifornijos gubernatorių Wilson kreipėsi į SBA (Small Business Administration), kad paskelbtų nuostolių sritimi Imperial ir Riverside apskritys. Ten baltosios muselės sunaikino už \$122 milijonus žemės ūkio derliaus.

VOLVO IR PROCORDIJOS AUDRA

Šveicarijos automobilių bei sunkvežimių gamintoja – Volvo Co. žada susijungti su Procordia Co. – maisto ir vaistų bendrove. Švedijos vyriausybė yra nepatenkinta šiuo planu, nors ir turi 43% įnašų Procordia b-vėje. Tuo tarpu socialdemokratų opozicija ir stiprios darbo unijos palaiko šį susijungimą, kuris atneštų kraštui \$20 bilionų metinės apyvartos ir darbą 105,000 tarnautojų.

BAIGTAS SALVADORO KARAS

Salvadoro vyriausybė ir sukilėlių vadai Meksikos Mieste pasirašė taikos sutartį. Tuo būdu užbaigtas 12 m. trukęs civilinis karas, kuriame žuvo 75,000 žmonių. Jų tarpe buvo misijose dirbusi Clevelando lietuvaitė vienuolė ses. Dorothy Kazel (Kazlauskaitė).

"Ilgoji naktis pasibaigė El Salvadore", – pareiškė Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Boutros Ghali. Ši sutartis buvo atsieta po dviejų metų Jungtinių Tautų darytų pastangų. Taikos iškilmėse dalyvavo 10 valstybių vadų. Svečių tarpe buvo JAV valstybės sekret. James A. Baker III.

"TORVIL" LTD.

FASTEST AND SAFEST!

WE ALSO SELL AGRICULTURAL EQUIPMENT

Ask for the latest catalogue "TORVIL 92" with information on:

- Food • SWEETS • CIGARETTES • LIQUOR • KITCHEN & BATHROOM Supplies • CLOTHING • SHOES • Bedding
- HARDWARE & Appliances • Bicycles • TOYS & STATIONERY
- POTS & PLATES • MEDICINE
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS • TIRES
- CARPET & FLOOR COVERINGS • INSURANCE
- FORWARDING OF MONEY & PARCELS

AND MUCH MORE

CALL TOLL FREE 1-800-972-9284 OR 1-800-932-7995

Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622
Branch: 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212Tel: (312) 278-3254 Fax: (312) 278-0875
Tel: (716) 894-9880 Fax: (716) 894-9880

RELIABLE SERVICE TO YOUR HOMELAND

YOU CAN DO EVERYTHING BY PHONE

CLEVELANDE ir apylinkėse

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Pranas Joga

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas Clevelande įvyko 1992.II.16. Minėjimą rengė ALT'o Clevelando skyriaus ir JAV LB Clevelando apylinkės valdybos.

Lietuva jau laisva, bet minėjimo formatas ir nuotai ka pasiliko tokia pat, kaip ir praityje. Išimtis buvo, kad minėjimas truko 2 valandas, įskaitant pusvalandį pavėlavimui ir pertraukai. Tai jau gera pažanga nuo tų laikų kai minėjimas trukdavo 3-4 valandas. Minėjimai su trumpėjo dėl to, kad pagrindiniai kalbėtojai jau sugeba pasakyti savo mintis per 15-30 minučių, ką ankstyvesnieji padarydavo per valandą ar daugiau. Kita priežastis, kad meninė dalis sutrumpėjo iki keliolikos minučių, kai anksčiau būdavo ištisi koncertai.

Viena nepasikeitė tai 60 minučių minėjimo dalis su savo nesikeičiančia programa. Toje programos dalyje minėjimo dalyviai girdėjo ALT'o Clevelando skyriaus pirmininko A. Pautieniaus ir JAV LB Clevelando apylinkės pirmininko V. Brizgio žodžius.

Buvo įnešta ir išnešta JAV, Lietuvos ir 8 organizacinės vėliavos.

JAV ir Lietuvos himnus pravedė solistė V. Bruozytė-Muliolienė ir muz. R. Čyvaitė-Kliorienė.

Kun. G. Kijauskas, SJ. savo maldoje dėkojo Dievui už Lietuvos globą, prašė įkvėpimo lietuviams nešti teisę, gėrį, pilnutinį gyvenimą. Prašė Dievo pagalbos nugalėti visus sunkumus.

Prisiminė žuvusius ir nukančius.

Pagerbti tylos minute už laisvę žuvusieji. Atskirai pa gerbtas p. Bamiškis, Lietuvos kariuomenės savanoris – kūrėjas.

Perskaityti Vasario 16-sios ir Kovo 11-sios aktai.

Minėjimo dalyviai turėjo progos išgirsti JAV prezidento George Bush, Ohio gubernatoriaus George V. Voinovich, Clevelando majoro Michael R. White, Cuyahoga County komisierių, Clevelando miesto tarybos proklamaciją. "Trumpai" kalbėjo Ohio gubernatoriaus atstovas etniniais reikalams, Ohio seimo narė, Cuyahoga County komisierių pirmininkas ir Clevelando miesto tarybos narys. Buvo pristatyti estų, kroatų, latvių ir lenkų tautybių organizacijų atstovai.

Kaip jau įprasta, minėjimo pabaigoje buvo priimtas minėjimo dalyvių nutarimas, kuriame dėkojama JAV vyriausybei ir politikams už paramą Lietuvos reikalams ir prašoma pagalbos išspręsti iš Lietuvos teritorijos svetimą kariuomenę.

Šiais metais buvo originalus pagarbos išreiškimas minėjimo dalyviams, aukotojams, dvasiškiams, tėvams, organizacijų vadovams, muzikams, dainininkams, šokėjams, menininkams, sportininkams, lituanistinių mokyklų vedėjams ir mokytojams. Pagarba išreikšta už ilgą ir nenuilstamą darbą lietuvių kultūrai ugdyti ir darbą prisidedant prie Lietuvos reikalų.

tuvos reikalų.

Minėjimo programoje šis punktass neįrašytas, bet reikia manyti, jog tai buvo minėjimo programos pravedėjos Eglės Laniauskienės idėja ir kūryba.

Pagrindinė minėjimo dalis buvo Lietuvos generalinio konsulo Čikagoje Vaclovo Kleizos kalba. Jis kalbėjo 5 minutes angliškai ir 10 minučių lietuviškai. Jo iškelta mintis apie Amerikos lietuvių taikos korpusą Lietuvoje atrado atgarsį Clevelando Plain Dealer 1992.II.17 dienos dienraštyje per penkias skiltis antrašte Consul suggests Lithuanian-American peace corps. Minėjimo aprašymui dienraštis skyrė 16 inčų.

Minėjimo programa užbaigta "Grandinėls" tautinių šokių pyne, kuri truko 10 minučių.

Minėjimo metu salėje matėsi WUAB 43 kanalo televizijos foto reporteris ir Plain Dealer dienraščio korespondentas John Funk.

Minėjime dalyvavo apie 400 asmenų. Plain Dealer dienraštis paskelbė, kad minėjime dalyvavo virš 700 lietuvių iš maždaug 14,000 gyvenančių Clevelande ir apylinkėse.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

VISAIS KELIONIŲ REIKALAIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(7-10)

LIGHT
HOUSEKEEPING
1 DAY A WEEK
IN LAKEWOOD
521-2803

TAUPOS KREDITO KOOPERATYVO SUSIRINKIMAS

Taupos Kredito Kooperatyvo vadovybė kviečia jus dalyvauti metiniame narių susirinkime kuris įvyks: 1992 m. kovo 1 d. (sekmadienį), 12:00 val. p.p. Dievo Motinos Parapijos viršutinėje salėje, 18022 Neff Rd. Cleveland, Ohio

Bus pranešta pereinamųjų apyskaita. Malonėkite dalyvauti. Taupa: 481-6677

SKELBIA VAJŲ

BALFAS skelbia dėvėtų švarių drabužių, avalinės ir kitų namų apyvokos daiktų vajų.

Ypatingai reikalingi drabužiai vaikams įvairaus amžiaus. Visi tie daiktai bus priimami sekmadieniais po pamaldų parapijos svetainėje. Kreiptis į BALFo valdybos narius Vincą Apanių, Kazę Vaičiūniene ir Vladą Bacevičių. Teirautis tel: 729-0843.

BALFo drabužių kambarys jau tuščias. Iki šiol į Lietuvą pasiųsta virš 200 siuntinių.

Lauksime jūsų aukų. Ačiū – BALFas iš anksto visiems dėkoja.

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Papildydami ankstyvesnį skelbimą pranešame, kad 1992 m. Š. Amerikos Lietuvių Slidinėjimo primenybės įvyks kovo 8 d., sekmadienį, Loretto Ski Resort. Loretto, Ont., Kanadoje.

Pradžią: 10:00 val. ryto. Registracija nuo 8:30 val.

Dalyvių registracija iki kovo 3 d. šiuo adresu:

RIMAS KULIAVAS,
297 KENNEDY AVE.,
TORONTO, ONT. M6P 3C4
TEL. 416-766-2996

MAISTAS ŠV. VELYKOMS PRISTATOMAS

[NAMUS LIETUVOJE.]

Virš 60 SVARŲ: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt., \$85.
22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85.

11 SVARŲ: dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58.

Prie visų siuntinių galim pridėti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

Velykiniai siuntiniai Lietuvon iš Clevelando - iki kovo 4 d.!

Ir tik **69 centai už svarą**, jei siuntinys sveria virš 100 svarų; 79 centai už svarą lengvesniems siuntiniams

(minimumas - 20 dol.)

BE JOKIŲ PAPILDOMŲ PRIEMOKŲ

Iš anksto susitarus telefonu, siuntiniai gali būti paimti iš namų. Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasiteiraukite dėl maisto siuntinių (skubus pristatymas). Skubus pinigų pervedimas giminėms Lietuvoje.

atlanta 639 East 185th Str.
Cleveland, OH 44119 Tel. (216) 481-0011

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PFFPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NORMLS

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

VLIK'O IŠVYKA Į LIETUVĄ

Į VLIK'o veiklos užbaigimo seimą, remiamą Lietuvos Vyriausybės, kuris įvyks 1992 m. gegužės 30 d. Vilniuje, VLIKas organizuoja išvyką. Skrydžiai iš Newark, Chicagos ar Los Angeles S.A.S. oro linija per Kopenhagą š.m. gegužės 25 d. ar 28 d. į Vilnių, o iš Vilniaus į JAV birželio 9 ar 16 d. Kurie norės, galės grįžti ir vėliau!

Norintieji išvykoje dalyvauti prašomi kreiptis į Vytautą Jokūbaitį 3000 Had-den Rd. Euclid, Ohio 44117 Tel. 216-481-7161, registracijos laikas kovo mėn 15 d. Vietų skaičius ribotas.

VLIK'o Valdyba

NEOLITUANAI KVIEČIA

Rašytojas inž. Vytautas Volertas bus pagrindinis kalbėtojas kovo 11-tosios – Nepriklausomybės atkūrimo minėjime kovo 8 d. sekmdienį, tuoj po pamaldų Lietuvių Centre, Lemonte. Me ninę programą išpildys Lietuvių operos solistė Audronė Gaižiūnienė, akomponuojant dirigentui muzikui Alvydui Vasaičiui. Minėjimą rengia Korp! Neo-Lithuania Vyriausia Valdyba. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

A.A. BIOCHEMIJOS DR. KAZIO MARTINKAUS (1953-1984)

PRISIMINIMUI

yra įsteigtas 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekiantys magistro arba doktorato laipsnio iš griežtųjų mokslų – vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.)

Dėl daugiau informacijos ir gauti prašymų formų, rašyti šiuo adresu: Kristina Martinkus, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois, 60629 USA. Prašymų formos turi būti gražintos iki gegužės 1, 1992.

VIETOJ UŽUOJAUTOS

F. Butkus, iš Largo, Floridos, mokėdamas Dirvos prenumeratą, vietoj užuojautos Stasei Staponkienei, jos vyrui mirus, Dirvai paremti atsiuntė \$20.00 auka. Ačiū už paramą.

GERDA KUBILEVIČIENĖ – KUBILL

minėdama prieš tris metus mirusį savo vyrą – Nepriklausomos Lietuvos advokatą a.a. Antaną Kubilevičių, Dirvai paremti atsiuntė \$100.

Nuoširdžiai dėkojame už gražią paramą.

PASTANGOS ATGAUTI SAVUS RŪMUS

A. A.

MARTAI ŠVARCIENEI

pabaigus ilgą ir sunkią šios žemės kelionę, jos sūnų Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmininką DR. POVILĄ ŠVARČĄ, jo žmoną ALDONĄ, anūkes ir visus artimuosius

Giliai užjaučia

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Valdyba

Mylimai Mamytei mirus,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininką Dr. POVILĄ ŠVARČĄ su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia

Vilties Draugijos valdyba

Architektui

A.A.

RIMUI KUBERTAVIČIUI

Lietuvoje staiga ir netikėtai mirus, jo liudinčiai seseriai DALIAI KUBERTAVIČIŪTEI-MAURUKIENEI reiškiamo gilią užuojautą

Roma ir Danielius
Degėšiai
Aldona ir Edmundas
Druktainiai

A + A

KAZIMIERŪI PALČIAUSKUI

mirus, žmoną VALERIJĄ, sūnums RIMĄ, VIKTORĄ su šeimomis nuoširdžiausiai užjaučiame

Lina ir Adomas Mickevičiai
Edvardas Kaminskas
Vladė ir Gediminas Lapėnai

LST Korporacija Neo-Lithuania jau veikia Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Korp! vadovybė veda bylą, siekdama atgauti (reprivatizuoti) savo rūmus, Kaune, Parodos gatvėje. Su tinkama daug kliūčių, nežiūrint, kad ieškovai yra Lietuvos piliečiai arba Sibiro kankiniai:

Iki šiol neolitanai yra suradę Kauno valstybiniame archyve nuosavybę rodančius dokumentus, kurie byloja: "1926 m. sausio 10 d. įkainuojimo komisija apžiūrėjimo akte įrašyta, kad Neo-Lithuania studentų

draugijos nekilnojamas turtas Parodos g. susideda iš vieno triaukščio mano, naujas dar neužgyventas, tik sienos pastatytos".

Kitas dokumentas tame pačiame archyve: "1939-1941 m. nekilnojamo turto mokesčių mokėtojų knygoje įrašyta: "Neo-Lithuania" korporacija, mokėjusi mokesčius už nekilnojamąjį turtą Parodos g. Nr. 22. Knygoje įrašyta: "remiantis p. Finansų Ministro patvirtintu mokesčių komisijos 1940. 03.30 nutarimu nuo 1939m. nekilnojamo turto mokesčio atleidžiami". (mv)

Vienam Vyrijos "Plienai", steigėjui ir inžinierių korporacijos "Plienai" nariui, dip. inž.

VYTAUTUI CIVINSKUI

mirus, jo šeimai ir artimiesiems reiškia užuojautą

Dip. inž. Stasys Šepetys,
Inžinierių Korporacijos
"Plienai" sekretorius.

A. A.

INŽ. VYTAUTUI CIVINSKUI

mirus, žmonai LEOKADIJAI ir giminėms bei artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Janina ir Zenonas
Glodeniai

1992 m. vasario 7 d. Floridoje mirė

KAZIMIERA SAKALIENĖ

Giliai užjaučiu Jos sūnų dr. ROMĄ, marčią DANUTĘ, tris anūkeles ir gimines Lietuvoje.

Emilija Rastenienė